

VINERI 3 IANUARIE 2003 • ANUL LIII NR. 1

FOAIA
românească
SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Tudor Arghezi

Colindeț

*De la sorcova de flori
De hârtie-n cinci culori
Presărate cu argint
Printre bumbi de măgărint
Iaca strâng și eu petale
Pentru Anul dumitale,
Cititorule!
Și-un coș plin cu mușețele
Cu tot felul de mărgele
Din grădina mea săracă
Cu miros de busuioacă.
Însă vezi că le-am cules
Dinainte mai ales,
Cititorule!
Voie de-mi de noul An,
Altoit cu măghiran,*

*Coșul plin cu grâu și orz
Să ți-l vărs cu fundu-ntors
Peste creștet, peste umeri,
Cu ani mulți, să nu-i mai numeri,
Cititorule!
Fii în țara mea lumină
Și când mergi ca o grădină
Ridicăta în picioare
La ureche cu cicoare
Și în buze cu o frunză
Doina ei să ne pătrunză,
Ești în lume-o rădăcină,
Fă-te-n lume o tulpină
Printre seminții și neamuri,
Printre fluturi, printre flamuri,
Cititorule!*

CALENDAR ORTODOX

6 ianuarie, luni – (†) **Botezul Domnului. (Boboteaza).**
7 ianuarie, marți – (†) **Soborul Sf. Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului.**
8 ianuarie, miercuri – Cuv. Gheorghe Hozevitul și Emilian Mărturisitorul; Cuv. Domnica.
9 ianuarie, joi – Sf. Mc. Polieuct; Cuv. Eustratie.
10 ianuarie, vineri – Sf. Grigorie, Episcopul Nisei; Cuv. Antipa de la Calapodești.
11 ianuarie, sâmbătă – † Cuv. Teodosie cel Mare, începătorul vieții de obște; Cuv. Vitalie.
12 ianuarie, duminică – Sf. Mc. Tatiana diaconița și Eutasia. Duminica după Botezul Domnului.

Citatul săptămânii

„Să fim cu ochii ațintiți spre viitor, dar în inimile noastre să privim toată moștenirea de suferințe a înaintașilor noștri din veacuri.”

V. Goldiș

AGENDĂ

6 ianuarie

1760 – s-a născut *Ion Budai Deleanu*, scriitor, filosof și istoric român.

1882 – s-a născut la Șicula, jud. Arad, *Emil Monția*, compozitor român.

1897 – s-a născut *Ionel Teodoreanu*, considerat unul dintre importanții romancieri ai perioadei interbelice.

1932 – moare, la București, *Iacob Negruzzi*, unul dintre fiii lui Constantin Negruzzi. I. Negruzzi a fost secretarul Junimii și redactorul „Convorbirilor literare”.

7 ianuarie

1830 – s-a deschis *prima gară* din lume, la Mount Clare, în Baltimore, Maryland.

1874 – s-a născut marele regizor american, de origine maghiară *Adolph Zukor*. În anul 1917, a înființat studioul Paramount Picture, care în numai câțiva ani a devenit cea mai mare fabrică de filme.

8 ianuarie

1873 – s-a născut *Iuliu Maniu*, eminent om politic român.

1884 – s-a stins din viață, la Ipotești, *Gheorghe Eminovici*, tatăl lui Mihai Eminescu.

1899 – s-a născut, în comuna Felnac, de lângă Arad, profesorul *dr. Ion Jovin*, întemeietorul oncologiei și radioterapiei românești. A fost martor la dezbaterile privind Marea Unire și delegat la adunarea de la Alba Iulia. Dr. Ion Jovin este primul care a folosit radioterapia în tratamentul cancerului.

9 ianuarie

1954 – a avut loc inaugurarea Teatrului de Operă și Balet din București, azi *Teatrul Național de Operă*.

10 ianuarie

1493 – s-a născut *Nicolaus Olahus*, istoric și umanist de renume europeană.

1799 – s-a născut *Petrache Poenaru*, inginer, matematician, inventator și pedagog iluminist. A inventat și brevetat, la Paris, stiloul.

11 ianuarie

1857 – s-a născut în comuna Otlaca (azi Grăniceri, România) *Ștefan Rusu* ctitorul bisericii ortodoxe din Otlaca-Pustă. De numele lui se mai leagă edificarea școlii confesionale și construirea casei parohiale din Otlaca-Pustă.

12 ianuarie

1866 – moare, la Cernăuți, *Aron Pumnul*, reprezentant al generației pașoptiste transilvănene, filolog, adept al raționalismului lingvistic.

Kaltenbach: „Suntem după cea de-a 24-a oră”

Deputații parlamentari de la Budapesta au ascultat la 18 decembrie 2002 raportul anual al ombudsmanilor. La rândul său, *Kaltenbach Jenő* s-a exprimat deosebit de critic despre problemele alegerilor autoguvernărilor minorităților. Comisarul parlamentar al drepturilor naționalităților a susținut că alegerile din anii 1994, 1998 și 2002 au fost organizate contrar celor

stabilite în Constituția Ungariei. *Suntem deja după cea de-a 24-a oră* – a declarat Kaltenbach, referindu-se la faptul că, în ciuda sesizării situației anticonstituționale, guvernele și Parlamentul nu s-au grăbit să ia măsuri adecvate pentru prevenirea anomaliilor ce caracterizează alegerea și funcționarea sistemului de autoguvernare a minorităților. -an-

Despre minorități la Strasbourg

La sediul Consiliului Europei a avut loc în ziua de 16 decembrie 2002 o conferință pe tema impunerii Cartei Limbilor Minoritare sau Regionale și rolul organizațiilor neguvernamentale. La conferința de la Strasbourg, naționalitățile din Ungaria au fost reprezentate de *Traian Cresta*, președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria și *Pero Lastity*, președintele sărbilor din Ungaria. I. K.

Adunare Generală UCRU – la 18 ianuarie

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (UCRU) a convocat ședința anuală a Adunării Generale pe data de 18 ianuarie 2003. Întrunirea celor 48 de delegați, reprezentanți ai celor 18 comunități și asociații românești din localitățile

Aletea, Apateu, Bedeu, Budapesta, Cenadul Unguresc, Chitighaz, Giula, Leta Mare, Leucușhaz, Otlaca-Pustă și Seghedin va avea loc la sediul din Giula al UCRU. Hotărârea s-a luat de Prezidiul organizației civile la ședința ținută la Giula, în

ziua de 14 decembrie 2002. Se propune ca Adunarea Generală să dezbată activitatea Uniunii pe anul 2002, precum să stabilească programul anului 2003. În prima lună a noului an, la 15 ianuarie 2003, Uniunea dorește să contribuie la organizarea unui program literar de ziua nașterii poetului național Mihai Eminescu, la Liceul Românesc din Giula, cu participarea unor actori români din Oradea. La 18 ianuarie, după ședința Adunării Generale, la Centrul Cultural Român din Giula se va prezenta Trupa de teatru a Liceului N. Bălcescu. -ștf-

Giula și Arad – tot mai aproape

O delegație giulană, în frunte cu primărița *dr. Perjési Klára* a efectuat în zilele trecute o vizită la Arad, ocazie cu care părțile au stabilit consolidarea relației dintre cele două orașe în domeniul economic, cultural, de învățământ și sportiv. Păr-

țile au convenit, printre altele, reluarea manifestării „Strângeri de mână” și participarea Aradului în aprilie 2003 la manifestarea „Zilele giulane”, când se va organiza și prima ediție a unui Forum European.

I. Kaupert

Poșta redacției

MULȚUMIM tuturor cititorilor și prietenilor Foii românești, care în pragul sărbătorii de Crăciun s-au gândit la noi, urându-ne toate cele bune pentru anul 2003. Urările sunt reciproce: dorim și noi cititorilor Foii românești multe succese, sănătate și împliniri!

SUNTEM RECUNOSCĂTORI pentru încrederea acordată de toți acei abonați ai revistei noastre care și-au prelungit deja abonamentul pe anul 2003. La rândul nostru ne vom strădui ca Foia românească să ajungă în casele dumneavoastră și în 2003, la fiecare sfârșit de săptămână, cu o tematică variată și cu lecturi interesante.

CALENDARUL ROMÂNESC 2003 a ajuns încă înaintea sărbătorilor de Crăciun la cele mai multe parohii ortodoxe, școli și magazine din localitățile noastre. Cei care încă n-au putut face rost de almanahul revistei Foia românească, pot procura publicația anuală și de la redacția noastră (Giula, str. Gh. Doja nr. 8).

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foia românească aparține autorilor.

Pe copertă: Moment din sceneta „Lăsa-mi-i gazdă-n casă?”

(Foto: Aurel Papp)

Expoziția tinerilor artiști români din Budapesta

Biblioteca de Limbi Străine din Budapesta este un atelier care în mod sistematic oferă spațiu manifestărilor naționalităților din Capitală. Conform acestei atitudini favorabile, la 18 decembrie s-a vernisat expoziția a trei artiști plastici români. **Adela Chiș, Aurelia Nemeș și Victor Frătean** aparțin tinerei generații, care s-au prezentat în fața iubitorilor de artă cu niște grafici originale. Iar în a doua parte a manifestării, **dr. Maria Berényi** s-a prezentat în dublă calitate, vorbind despre activitatea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria și despre apariția recentului său volum de poezii, cu titlul „În pragul noului mileniu”.

Trei tineri din două generații

Adela Chiș s-a născut în 1974, la Giula. A dat bacalaureatul la Liceul Românesc din orașul său natal, iar diploma a luat-o la Academia de Artă „Ioan Andreescu” din Cluj. Astăzi se ocupă cu arhitectură interioară și cu grafică. Este membră a Studioului Tinerilor Artiști Decorativi. A avut expoziții la Oradea, Cluj, Timișoara, Baia Mare, Giula, Bichișciaba și Budapesta.

Aurelia Nemeș s-a născut la Szolnok. Studiile medii le-a făcut la Liceul de Artă Plastică și Artă Decorativă din Budapesta. A făcut un an la secția de desen a Școlii Superioare „Juhász Gyula” din Seghedin, dar diploma a obținut-o la Academia de Artă Plastică din Budapesta, în anul 2002. Între timp a făcut și o școală de fotografie și se ocupă cu artă fotografică și cu grafici, iar lucrările expuse la Biblioteca de Limbi Străine vor ilustra noul volum pentru copii al Luciei Borza. Până acum a expus la Oradea, Giula, Kaposvár,

Szentendre, în Galeria Bercsényi, în Clubul Jókai și la Academia de Artă Plastică din Budapesta.

Victor Frătean aparține celei mai tinere generații. El s-a născut în anul 1983, la Bichișciaba, iar bacalaureatul l-a obținut în Capitală. În momentul de față este student la Facultatea de Arhitectură a Universității Științelor Tehnice și Economice din Budapesta. De mic copil îl pasionează desenul, luând parte cu cele mai bune rezultate la mai multe concursuri lansate de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

Cuvinte de apreciere

Directorul Centrului Cultural al României din Budapesta, **Mircea Opriță**, în calitate sa de critic de artă a apreciat lucrările tinerilor artiști români în felul următor: „*Eu cred că am văzut lucrări foarte promițătoare. Unele se află mai aproape de împlinirea artistică, iar altele ne fac încrezători în evoluția autorilor lor. În primul rând aș remarca acuarelele Aureliei Nemeș, care ne conving că*

ea este o ilustratoare foarte bună. Ne prezintă o grafică specială, care se numește ilustrația de carte. Mai ales dacă este vorba despre publicații adresate copiilor, ai nevoie de un talent aparte, de o finețe deosebită și trebuie să simți cumva, cam ce așteaptă copilul atunci când răsfoiește cartea. Cred că Aurelia Nemeș se află pe o cale bună, în acest sens. Dar trebuie să-i remarcăm și tablourile de grafică propriu-zisă, care ne fac încrezători în cariera sa de grafician de dincolo de ilustrații pentru copii. Victor Frătean este preocupat de o grafică contemporană, post-modernă. În lucrările lui regăsim influențe, mai ales din filmele americane. Pe aceste tablouri apar personajele filmelor de aventură, pe care el le reface în stil propriu, cu o anumită ironie. Am simțit că fiecare personaj desenat este ironizat, ceea ce înseamnă o participare afectivă a tânărului grafician. Trebuie neapărat să pomenesc și încercarea – pentru că este vorba doar despre un singur tablou – a Adelei Chiș care, din punctul de vedere al tehnicii pe care o folosește, spune mult și îmi permite să cred în talentul ei.”

O artistă deja consacrată

Poeta **Maria Berényi** nu necesită o prezentare, versurile ei fiind cunoscute de întreaga noastră comunitate, și nu numai. La Biblioteca de Limbi Străine a fost rugată să vorbească despre activitatea Institutului pe care îl conduce și despre noul său volum de poezii, „În pragul noului mileniu”. (Continuare în pag. a 10-a)

Argument

De ce trecem la ortografia oficială română?

De câtva timp, vrem nu vrem, avem senzația de parcă viitorul ne-ar fi prins din urmă. Suntem învechiți, ne-am ruginit și tot mai greu ne adaptăm la noutăți, la schimbări.

De aproape zece ani, în mai multe rânduri (dar poate nu de suficiente ori) s-au adunat intelectuali noștri pentru a dezbate probleme de identitate, lingvistică, ortografie. La întrebarea dacă oare să trecem și noi, românii din Ungaria, la noua-veche grafie a limbii române prin utilizarea lui *ă* în interiorul cuvintelor și a formei *sunt* (*suntem, sunteți*), răspunsul a fost întotdeauna negativ. Explicații la acest răspuns am avut din belșug. Numai că au trecut deja zece ani de la hotărârea Academiei Române, care a fost luată în februarie 1993 și, vrând nevrând, aproape toată lumea s-a adaptat la noua normă ortografică.

Care sunt argumentele noastre pentru care credem că trebuie să facem și noi acest pas? Ne mândrim că în ultimii ani tot mai mulți tineri de-ai noștri se duc să stu-

dieze în România; că singurul nostru liceu este bine cotate și de elevi sosiți din România; ne mângâie la suflet că, în ultimul timp, tot mai mulți tineri scriu românește (vezi scrierile lor în paginile Foi românești); dintre românii din Ungaria, care nu termină liceu românesc, tot mai mulți sunt aceia care în vederea unei slujbe mai bune sau a unei șanse mai mari de angajare se înscriu la examen de stat la limba română. Iar un ultim argument, care credem că pune punctul pe i este că Ungaria, ca stat, admite ca ortografie oficială română numai pe cea recunoscută de Academia Română.

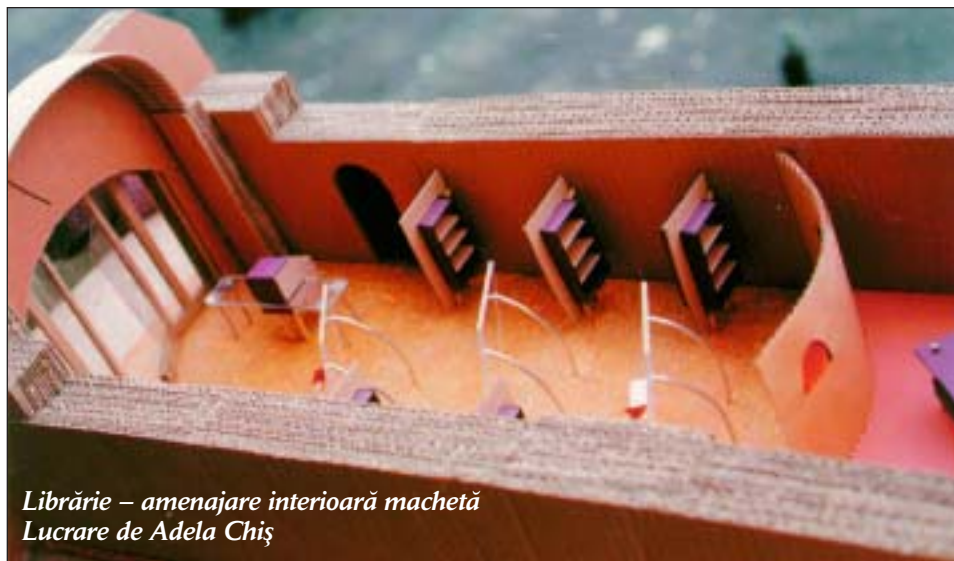
Cu zece ani după adoptarea acestei legi lingvistice, trebuie să recunoaștem că va fi mai complicat dacă nu trecem la scrierea cu *ă* și cu *sunt*, decât să luăm și noi o hotărâre fermă și să ținem pasul cu vremea. Legătura noastră cu limba, cu originea românească numai atunci va putea fi neîntreruptă dacă nu ne vom depărta de poporul din care facem parte. E. Iova

La un an nou

[...] Oricât de mici am fi pe acest glob atât de neînsemnat în univers, al cărui an întreg de câteva sute de zile nu este măcar un ceas pentru anul lui Neptun de șazece de mii de zile, totuși ce multe și mari mizerii se petrec în atât de scurt timp, cât de multe mijloace ne inventează oamenii spre a-și face viața grea și dureroasă!

S-ar crede că cu cât cunoștințele înaintază, cu cât omul câștigă convingerea despre nimicnicia lui și despre mărimea lui Dumnezeu, ar scădea deșertăciunea care este izvorul urii și al dezbinărilor; că încredințându-se că nu numai nimic este, ci chiar mai puțin decât nimic, de vreme ce viața omenirii întregi este ceva accidental și trecător pe coaja pământului, mintea lui va fi izbită cu atâta adâncime de acest mare problem, încât să poată uita patimile mici care-l mișcă, mai puțin însemnătoare decât o picătură în ocean, decât o clipă în eternitate. [...]

Mihai Eminescu, Timpul, 1 ianuarie 1883

Librărie – amenajare interioară machetă
Lucrare de Adela Chiș

Distincție pentru românii din Bedeu

La 20 decembrie, pentru ultima oară în anul 2002 s-a întrunit în ședință prezidiul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Printre temele principale ale întâlnirii, pe lângă problemele de actualitate, s-a găsit decizia asupra acordării distincției „Pentru Românii din Ungaria”.

De data aceasta, trei propuneri au fost înaintate pentru această distincție: Redacția Română a Televiziunii Maghiare, cu sediul la Seghedin; *Olga Eisele*, reprezentantă română la Biblioteca de Limbi Străine din Budapesta și, nu în ultimul rând, Echipa de Păstrare a Tra-

dițiilor din Bedeu. Pentru activitățile lor numeroase, prezidiul a hotărât ca în anul acesta distincția să fie acordată păstrătorilor de tradiții din Bedeu.

În a doua parte a ședinței, membrii prezidiului AȚRU au discutat despre necesitatea și importanța realizării principiului teritorial la constituirea noii autogovernări centrale, pentru că numai în acest fel se poate ocroti fiecare autogovernare românească din Ungaria, iar lista cu cei 53 de membri este o autoapărare împotriva neromânilor. *Traian Cresta*, președintele AȚRU a accentuat că românii din Budapesta (Societa-

tea Culturală a Românilor din Budapesta și Asociația Română din Budapesta) vor primi maximum 5+1 locuri în Autogovernarea pe Țară, iar în caz că Asociația Română din Budapesta, condusă de *Vasile Roxin*, va intra în coaliție cu Uniunea Democratică Maghiaro-Română, condusă de *Papp Zoltán*, AȚRU nu va face concesii organizației ARB.

La sfârșitul ședinței s-a mai anunțat că tradiționalul Bal românesc pe țară, care se va ține și de această dată la Giula, se va organiza în ziua de 25 ianuarie, la Centrul Cultural Român din Giula.

Scrisori deschise

Cum să fie președintele?

Stimată Redacție,

În scrisoarea mea publică aș dori să dau răspunsul meu la întrebarea: „Cum să fie președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria?”

În fruntea acestei organizații de reprezentanță a românilor din această țară s-ar cuveni să fie ales un român care face parte din comunitatea noastră autohtonă, care vorbește bine limba noastră română de aici, alături de limba literară; care cunoaște trecutul, cultura și problemele noastre; să fie o persoană cu o imagine publică intactă, să fie bine cunoscut și apreciat de întreaga comunitate. Acest român care ne va reprezenta în țară și în afara ei să fie bine pregătit, să aibă capacitatea de a comunica la orice nivel, în orice situație s-ar găsi. Cel care va fi ales și ar accepta să fie ales pentru această misiune să nu fie condus de carierism, ci să-și asume toate puterile în slujba întregii comunități pe care o reprezintă. Și, nu în ultimul rând, să fie foarte modest.

În speranța că îl vom avea pe acest român în fruntea comunității noastre, vă salut cu mare stimă:

Vasile Nemeș
Budapesta

Stimată Redacție,

am citit cu plăcere că săptămânalul românesc este curios să aștepte părerea „omului de rând” despre felul cum să fie reprezentantul de vârf, adică modul după care să fie ales președintele Autogovernării pe Țară. Personal consider că este important ca acum, în secolul XXI să avem așteptări care să asigure ca primul om al reprezentanței pe țară să întrunească un minim de criterii neapărat necesare. Simt că a sosit timpul, ca românii din Ungaria să aibă în fruntea lor un conducător care să aibă:

- constituție sufletească românească și să vorbească impecabil românește;
- ținută morală și apartenență religioasă puternică, neîndoieală;
- cultură generală clasică și specifică, românească;
- să-și însușească comportamentul diplomatic, dacă nu are acest talent înăscut;
- să nu creadă nici din întâmplare că el ar fi singurul care nu poate fi schimbat în cazul activității necorespunzătoare sau lipsite de rezultate;
- modestia s-o depășească pe cea a unui conducător anterior, care i-a numit numai „țărănoi vlahi” pe elevii care i-au fost încredințați de către părinții români;
- să nu creadă că se află la egalitate spirituală cu un episcop cu pregătire academică, să fie modest din naștere;
- să fie un patriot local moderat și să nu aibă înclinații spre discriminare.

Aș putea să mai înșir câteva cerințe, dar cred că azi o astfel de persoană nu s-ar mai afla, doar s-ar putea desena.

Sperând că părerea mea va fi publicată în careva număr al săptămânalului, doresc redacției și tuturor românilor (care își mai asumă apartenența) un an nou fericit, cu sănătate și belșug.

Vasile Gurzău
Soltvadkert

Festivitate de decernare a premiului anului 2002

Conform deciziei prezidiului AȚRU, distincția „Pentru Românii din Ungaria” a fost înmănată păstrătorilor de tradiții din Bedeu, în ziua de 27 decembrie 2002, la sediul din Giula al Autogovernării pe Țară. Ca reprezentantă și conducătoare a echipei a fost de față *Elena Silaghi*, directoarea școlii generale din acest satuleț bihorean, care a fost însoțită de soțul ei *Vasile Silaghi*.

La începutul întâlnirii festive, *Traian Cresta*, președintele AȚRU a salutat participanții și, în mod special, distinșii anului 2002. În cuvântarea sa a evidențiat argumentele speciale pentru care prezidiul a acordat acest premiu pentru grupa bedeană.

La Bedeu se transmite tradiția dansurilor și cântecelor populare românești din tată-n fiu. Românii de acolo păstrează nu numai obiceiurile locale, limba și cultura, ci prin acestea și identitatea română. Echipa de păstrare a tradițiilor este alcătuită din 30-40 de membri, de la 6 până la 50 de ani. Cauza comună – îngrijirea, păstrarea tradițiilor românești – unește comunitatea română din Bedeu.

Bedeul este numit și o insulă de românitate, noțiune pe care doamna *Elena Silaghi* o explică prin existența vie a tradițiilor din sat, cu ajutorul Autogovernării

și prin activitatea școlii românești de aici. Tot de la doamna directoare am aflat că atât copiii, cât și adulții sunt foarte însuflețiți, gata oricând pentru joc și muncă. Activitatea lor adevărată se dovedește la fiecare eveniment cultural românesc, așa cum s-a văzut și la Concursul familiilor în 2002, organizat de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, la care au participat cinci familii românești din Bedeu, sau la Ziua Culturală a Românilor din Ungaria, organizată în această toamnă de AȚRU. Prin cu-

vintele sale, doamna Silaghi și-a și exprimat recunoștința față de primarul *Eszenyi Antal*, și primăria din Bedeu, care a propus echipa pentru acest premiu, totodată a mulțumit și prezidiului AȚRU pentru distincția acordată.

Și pe această cale, colectivul redacțional al *Foii românești* felicită păstrătorii de tradiții din Bedeu și le dorește noi succese și muncă rodnică și pe mai departe atât în cadrul local, cât și în cel al întregii comunități românești din Ungaria.

– rip –

Listă completă la Budapesta

În sectorul XIX, la Kispest în ziua de 16 decembrie 2002 s-a ținut ultima ședință electorală din Budapesta, menită să desemneze delegați pentru alegerea autogovernării românești pe Capitală, respectiv pentru alegerea autoguver-

nării pe țară. În prezența a 17 alegători, a primit mandat aici, ca singură candidată, *Ana Roxin*. Astfel a devenit completă lista electorilor din Budapesta. Pe lângă cei 90 de deputați din autogovernările românești din 18 sectoare bu-

dapestane, au mai fost aleși electori în alte 4 sectoare: *Jancsin György*, *Kövesdi András*, *Ana Roxin* și *Vasile Roxin*. Alegerea autogovernării românești din Budapesta va avea loc la 28 ianuarie 2003. Marea majoritate a delegaților îndrep-

tăți să participe la formarea reprezentanței românești pe Capitală nu sunt cunoscuți în rândul comunităților românești tradiționale, nu vorbesc limba română și nici nu se declară români.

-an-

Restabilirea echilibrului

„La noi se pare că insuccesul cel mai mare îl are tocmai succesul.” (Augustin Buzura)

Au început ședințele la care unii se îmbulzesc cu nădejdea dobândirii unui os de ros, alții participă mai mult de nevoie, cu scopul onest de a încerca blocarea unor figuri care de când au venit la „putere” au făcut mult pentru desconsiderarea limbii și culturii, adică pentru compromiterea comunității noastre, începând să le fie iarăși rușine de modul cum sunt tratați și reprezentați de demnitarii lor. În acest context este vorba, deci, despre *adunări* și *adunături*, noțiuni care se deosebesc, după conținut, în mod considerabil. Prin urmare, unii urmăresc prin înființarea noii autoguvernări „pe țară” crearea unor condiții spirituale și financiare adecvate activității culturale și profesionale pe care o desfășoară, alții se agită să-și adune cât mai mulți adepți în adunarea generală compusă până acum din cei 53 de membri de bunăvoință (și coloana vertebrală) cărora depinde alegerea demnitarilor și distribuirea funcțiilor. Lupta se duce, deci, pentru obținerea majorității în acest organ de conducere, fapt care i-a îndemnat pe unii să stimuleze întemeierea a tot mai multor autoguvernări locale care să-i susțină la alegeri. Că este vorba de interesele unor „politicieni” de doi bani reiese și din obrăznicia unuia dintre participanții la adunarea/adunătura de la Pocei, care a îndrăznit să-i numească pe micherecheni (un sat întreg!) drept dușmani ai românilor (vezi *Foaia românească*, nr. 51-52., p. 4): „Micherechiul totdeauna a fost împotriva românilor”. Sunt cuvintele absurde și desperate ale unui profitor care a băgat, timp de patru ani, o sumă frumoasă în buzunar fără să muncască, dar și-a dat seama că pe noii conducători ai Micherechiului nu-i mai are în buzunar cum l-a avut pe vechiul primar. S-a prăbușit un stâlp solid al stăpânirii lor – Micherechiul.

Ritmul fulgerător cu care au fost înființate uniunile județene în Bihor și Bichiș, iar apoi „alianța” electorală a autoguvernărilor în cele două județe este, cum bine au sesizat micherechenii, mai degrabă o „coalitie monstruoasă” bazată pe dictat, care mult bine pentru românii din Ungaria nu are să aducă. Nu, pentru că ședința ad hoc (o veritabilă „adunătură”, evident selectivă) de la Pocei din 14 decembrie 2002 a fost concepută după chipul și asemănarea organizatorilor, urmărind să-și asigure majoritatea de la bun început.

Numai că din 20 octombrie 2002 la moara din Micherechi se macină o altă făină!

Ei au dreptate când dau în vileag șmecheriile întrunirii de la Pocei, căci tot Bihorul și cca. jumătate din autoguvernările bichișene prezente la ședință împreună nu reprezintă atâta populație românească cât Micherechiul, despre viabilitatea comunităților și instituțiilor din această comună să nici nu mai vorbim.

Ce spune statistica? (Să o respectăm, chiar dacă are destul de multe lacune!) Localitățile din județul Bihor în care s-au înființat autoguvernări românești întrunesc cca. 500 de suflete. Făcând abstracție de cele trei comune cu o oarecare populație și activitate culturală românească (Bedeu, Săcal, Apateu), restul autoguvernărilor bihorene nu reprezintă aproape pe nimeni, în câteva localități membrii autoguvernărilor se reprezintă, de fapt, pe ei înșiși. Trecând în județul Bichiș, situația se prezintă în felul următor: Micherechiul are 1.600 de români, restul comunelor în care s-au înființat autoguvernări românești 2.000 de suflete, din care Chitighazul cca. 1.000, iar Giula 500. În Budapesta trăiesc vreo 1.500, în județul Pesta cam 600 de români. Județul Csongrád are cca. 500 de români

(câți are și jud. Bihor!), majoritatea concentrându-se în Seghedin (180) și Cenadul Unguresc (160). Din aceste date reiese că majoritatea românilor din Ungaria trăiește în *trei zone cu o pondere deosebită* în viața comunității noastre, atât din punct de vedere numeric, cât și al activităților culturale și profesionale: 1. Micherechi, Giula și Chitighaz; 2. Budapesta (și împrejurimea Capitalei); 3. Seghedin și Cenadul Unguresc. Printr-o activitate culturală meritorie, în județul Bihor se remarcă numai două insule reprezentate de satele Bedeu și mai la sud de comuna Apateu și Săcal (cu o activitate culturală mai palidă).

După aceste date statistice destul de grăitoare, revenind la ideea lansată de primarul *Teodor Martin* și viceprimarul *Gheorghe Netea* din Micherechi conform căreia criteriul echitabil și de aceea acceptabil al înființării noii autoguvernări a românilor din Ungaria ar trebui să fie în cadrul unui ansamblu de elemente, valoarea activităților românești plus principiul numeric (câți români reprezintă o autoguvernare locală și câte instituții românești are), se poate ușor stabili componența noii adunări generale (cei 53 de membri, deși ar fi bine să fie mai puțini), deoarece cele două criterii se îndreaptă spre același punct și scop, care reflectă în mod obiectiv realitățile comunității noastre, ținând, totodată, la o distanță adecvată elementele care nu și-au dovedit competența profesională și reprezintă o minoritate a comunității.

Cel mai corect și firesc criteriu după care ar putea fi stabilită componența noii adunări AȚRU ar fi următorul: se asigură câte un mandat numai autoguvernărilor locale care reprezintă minimum o sută de români (pe baza statisticii recensământului din 2001). (Autoguvernările locale care nu reprezintă min. 100 de persoa-

ne sau acum s-au înființat pentru prima dată ar trebui să se mulțumească cu o activitate desfășurată pe plan local!) Aprobând această propunere nepărtinitoare, adunarea generală ar fi compusă deci din câte un reprezentant al următoarelor localități, respectiv sectoare ale Capitalei: Aletea, Bichișciaba, Bătania, Giula, Chitighaz, Micherechi (județul Bichiș 6 locuri); Bedeu, Săcal, Apateu (județul Bihor 3 locuri); Seghedin, Cenadul Unguresc (județul Csongrád 2 locuri); sectoarele Budapestei în care s-au înființat autoguvernări cu majoritate românească (Capitala 6 locuri). În total: 16.

După criteriul numeric ar urma cel calitativ, care are în vedere ponderea pe care o are o localitate în viața comunității noastre și numărul instituțiilor românești (școală, biserică, asociație, centru cultural, presă etc.).

Pe baza acestui criteriu calitativ, locurile dobândite în plus ar fi după cum urmează: Aletea 2, Bichișciaba 2, Bătania 2, Giula 4, Chitighaz 4, Micherechi 6 locuri (județul Bichiș în total 25 locuri); Bedeu 1, Săcal 1, Apateu 1 loc (județul Bihor în total 6 locuri); Seghedin 3, Cenadul Unguresc 2 (județul Csongrád în total 7 locuri). Capitala 2 locuri (Budapesta în total 8 locuri). Numărul adunării generale ar avea, deci, 44-45 de membri.

Această propunere se bazează în primul rând pe un criteriu calitativ, al competenței dovedite de-a lungul anilor și este într-o perfectă concordanță cu spiritul legii pentru minorități: interesele românilor să fie reprezentate de comunitățile românești adevărate și nu de unele false, alogene, de intelectualii cu o pregătire potrivită. Ea poate fi concepută și ca o rectificare a neajunsurilor legii pentru minorități! Știm însă că sunt mai mulți cei care urmă-

resc alte scopuri și au alte interese.

Timp de opt ani, mai ales în ultimii patru ani, conducerea AȚRU a dus o politică care a înstrăinat multă lume prin egoismul și perpetuarea dezbinării efectuate în 1995, sub o deviză cât se poate de stupidă: „nu avem nevoie de savanți”.

Evident, nu au nevoie de o lume mai exigentă pentru că nu și-au propus să facă treabă vorba lui A. Buzura: „Insuccesul cel mai mare îl are succesul”. Spre deosebire de această atitudine, miza alegerilor este, după majoritatea românilor cinstiți, ca să se refacă echilibrul între conținut și formă, între obligații și drepturi. Trebuie restabilit raportul just între român și neromân, între cantitatea și calitatea activității, pe de o parte, și echitate, merit, răsplată, pe de altă parte. Omul de bun simț nu poate privi „ca la teatru” cum o mână de oameni beneficiază, fără acoperire, de o lege prost concepută. Nu avem altă soluție de cât aceea a revoluționarilor francezi: „Mai bine să piară coloniile decât un principiu”. Acest principiu înseamnă o evaluare după merite incontestabile și nu după legile tribale ale unora: „Cine cu cine”. O *adunare* întrunită cu scopul de a susține interesele comunității nu poate face abstracție de situația gravă în care am ajuns și riscul continuării politicii din ultimii ani. În ultima instanță, în caz că majoritatea nu va fi capabilă să înțeleagă acest adevăr, comunitățile amintite mai sus, care au desfășurat, în condiții extrem de vitrege, o activitate demnă de subliniat, nu au decât să se delimiteze în mod categoric de business-ul unora și, dacă e cazul, să renunțe la înființarea unei autoguvernări centrale din care nu profită de cât o mână de oameni care au demonstrat un singur lucru: incompetența. -gh-

Un an sub călăuzirea lui Dumnezeu

„Dar dacă vei asculta glasul Lui, și dacă vei face tot ce-ți spune, Eu voi fi vrăjmașul vrăjmașilor tăi și potrivnicul potrivnicilor tăi. Îngerul Meu va merge înaintea ta...”

Exodul 23:22-23/a

(Text de bază: Exodul 23:10-33) Așteptăm cu toții un an binecuvântat de la Dumnezeu. Lumea încearcă în primul rând să afle secretul viitorului prin diferite mijloace și metode. Mulți se încred în noroc, în puterea omenească, în tehnica modernă și în alte surse fizice sau spirituale omenesti, iar de multe ori în puteri drăcești.

Poporul lui Dumnezeu a fost totdeauna în siguranță atât în Vechiul Testament, cât și în Noul Testament. Și astăzi noi, creștinii, copiii lui Dumnezeu putem să avem acest izvor de putere. Cuvântul lui Dumnezeu ne asigură și ne călăuzește pe o cale prin care vom avea un an și un viitor sigur, prin binecuvântarea Lui.

Textul citat mai sus ne deschide ochii noștri de a privi spre un an și viitor sub ocrotirea Lui, dar condiționat. Analizând fragmentul acesta din Scriptură în contextul întregii Biblie, vom găsi câteva îndrumări de a pași cu siguranță. Sunt promisiuni imense dar sunt și câteva condiții care trebuie îndeplinite. Deși mulți oameni vor să posede bunurile și binecuvântările, dar fără să simtă obligație față de Dumnezeu. În Cristos noi am fost aleși, născuți din nou, suntem fiii Lui și cuvântul Domnului este Sfânt, „Dar dacă vei asculta glasul Lui și dacă vei face tot ce-ți voi spune, Eu voi fi vrăjmașul, vrăjmașilor tăi și potrivnicul potrivnicilor tăi...” (vers. 22).

Vreau să remarc câteva idei din acest capitol pentru obținerea siguranței ocrotirii.

1. Ziua de odihnă (Vers. 12)

Fiii lui Israel trebuia să țină a șaptea zi după porunca lui Dumnezeu. Oare și astăzi este valabil acest lucru? Da, zic, că și astăzi, dar în contextul și luminii Evangheliei. Chiar știința și mai ales medicina preconizează că organismul omului are nevoie de odihnă. Altfel omul devine obosit, bolnav și incapabil să îndeplinească cerințele duhovnicești. Înțelepciunea lui Dumnezeu ne învață să avem timp și pentru închinăciune și

studierea Bibliei și practica-rea împărtășiei Sfinte. Săptămânal să ai suficient timp pentru Dumnezeu.

2. Dragostea de aproapele

Din bunurile tale să ajungi și pentru cei săraci și străini; „din rodul lui să mănânce săracii poporului tău.” (vers. 11).

3. Păzirea sărbătorii

Prăznuirea are origine dumnezeiască. Nu noi oamenii am ghicit acest lucru, ci El ne-a lăsat să ne putem bucura în prezența Lui. În Vechiul Testament, cum reiese și din textul acesta, a avut o mare importanță ca poporul Domnului să aibă anumite zile hotărâte când își exprimă mulțumirea, slava și mărirea față de Creator și Ocrotitor. În zilele noastre nu datele sunt importante, ci prezența Duhului Sfânt. Dar noi trebuie să fim gata să ne despărțim de gândurile lumești, de lucruri și valori fizice care ne împovărează, pentru ca să simțim libertatea Duhului în prezența lui Dumnezeu; „... și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.” (2 Cor. 3:17). Să ții sărbătoarea... „când vei strânge rodul muncii tale” cu înfățișare înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

„Să aduci în casa Domnului Dumnezeuului tău pârga celor dintâi roade ale pământului.” (vers. 19).

4. Ascultă glasul Lui

„Eu trimit un Înger înaintea ta.” (vers. 20). Dumnezeu totdeauna are trimisul Lui. De multe ori în istoria poporului Său, El a trimis îngeri, profeți sau Însuși El s-a dus înaintea lor. „La sfârșitul acestor zile ne-a vorbit prin Fiul” (Evr. 1:2) și Domnul Isus Cristos merge înaintea noastră. El ne cheamă la urmărirea lui. Trăim o „epocă” minunată a harului. Isus spune: „Eu sunt Lumina lumii, cine Mă urmează pe mine, nu va umbla în întuneric, ci va avea Lumina vieții.” (Ioan 8:12). Ascultă glasul Lui și umblă după El.

5. Să nu te iei după alte popoare

„Să nu te închini înaintea dumnezeilor lor, și să nu le slujești...” (vers. 24.) Iarăși este la modă introducerea unor

religii false, păgâne, chiar în zilele noastre. Și multe introduc cultură și etică străină creștinismului. Acest fapt îl supără pe Dumnezeu. Ca să avem un viitor sfânt și binecuvântat trebuie să scoatem din viețile noastre asemenea lucruri străine. Să rămânem credincioși până la capăt. „Să nu faci legământ cu ei, nici cu dumnezeii lor.” (vers. 32).

Noi avem un legământ nou prin sângele lui Isus Cristos. Acest sânge vărsat pentru noi ne asigură ocrotire și în acest an și ne curăță de azi de păcat. În lumina acestui sânge avem intrare în împărăția lui Dumnezeu.

Dragul meu cititor, creștin sau prieten, te chem la crucea jertfei lui Cristos, să poți călători mai departe eliberat de orice povară, înnoit prin harul Lui, ca să ai o viață fericită, un an bogat în har. Și planurile tale vor fi inspirate de Duhul Sfânt, care este călăuzitorul nostru. Cu El și prin El putem deveni oameni fericiți și copii ai Lui, moștenitorii Cerului, „și să te ducă în locul, pe care l-am pregătit.” (vers. 20).

Dumnezeu să ne dea un an roditor în fapte bune, desăvârșite, mult har și credință în viața veșnică. Amin
Pastorul Vasile Bodiș

R. Lorincz

La început de an

**Doamne, vin să-Ți mulțumesc
Pentru anul ce-a trecut,
Căci m-ai însoțit pe cale,
Mi-ai fost adăpost și scut.**

**Dar regret căci câteodată
Am căzut în nepăsare,
N-am lucrat ca pentru Tine
Doamne-n sfânta Ta lucrare.**

**Da, îmi pare rău, Părinte,
Că nu am iertat ca Tine,
Nu am împlinit în totul
Legea Ta cum se cuvine.**

**N-am iubit chiar și vrăjmașii
Care m-au urât; Stăpâne,
Aruncat-am și eu pietre,
În loc să arunc cu pâine.**

**Doamne, azi mă cercetează,
Și mă iartă, Domnul meu,
Vreau să-ncep un an în care
Să fiu după placul Tău.**

**Să ascult a Ta povață,
Zi de zi și ceas de ceas,
Tu-mi ești singura speranță
Ce-n viață mi-a rămas.**

În care categorie te afli?

OMUL MÂNDRU

1. Atent la greșelile altora, spirit critic, vânează greșelile altora. Se uită la alții cu microscopul, iar la sine cu telescopul.
2. Trebuie să demonstreze că are dreptate.
3. Își protejează drepturile și reputația.
4. Vrea să fie servit.
5. Dorește să fie recunoscut și apreciat.
6. Este rănit când alții sunt promovați, iar el neglijat.
7. Se ofensează repede.
8. Așteaptă ca ceilalți să vină să-și ceară iertare.
9. Se compară cu ceilalți și se vede mai bun ca toți.
10. Crede că toți ceilalți trebuie să se pocăiască.
11. Crede că toți ceilalți au nevoie de trezire spirituală.

OMUL ZDROBIT

1. Copleșit de propriile lipsuri spirituale. De aceea, e în stare să-i vadă pe ceilalți mai buni decât pe el însuși.
2. Renunță la dreptul de a avea dreptate.
3. Când este blamat, rabdă și binecuvântează.
4. Dorește să slujească.
5. Are sentimentul propriei nevrednicii. De aceea nu vrea laude.
6. Se bucură când alții sunt scoși în evidență.
7. Trece cu vederea jignirile, se face că nu le observă.
8. Acceptă să se umilească și se grăbește să-și ceară iertare.
9. Se compară cu sfințenia lui Dumnezeu. Se vede total falimentar.
10. Simte că are nevoie de mila lui Dumnezeu. Simte nevoia continuă de pocăință.
11. Crede că are nevoie de o nouă predare lui Dumnezeu și de o înnoire a vieții.

Pastor dr. Iosif Țon

Poezie la Nașterea Domnului

Doamne, Tu ne-ai deșteptat,
Pe oameni la tine i-ai chemat
Ne-ai chemat la mântuire
Când Iisus s-a născut în lume.

Iisus, Fiul lui Dumnezeu,
Loc în grajd El a avut
În grajdul întunecos
Unde steaua-a dat raza jos.

Steaua dumnezeiască
Magii după Ea să se călăuzească
Ca pe Iisus să-L găsească
Într-o iesle-mpărătească.

Și cum magii ajunseră,
La Prunc ei se închinară
Bucurie îngerească
Și pe pământ și cerească.

Vistieriile le-au deschis,
Aur, smirnă și tămâie l-au adus
Tămâie cu miros frumos
La tot omul păcătos.

Magii-atunci la drum porniră
Și-o veste mare le veniră
Să nu plece la Irod
Să-l înconjoare de tot.

Maica Sfântă se bucura
De copilul Ce-l avea
Lumina lumii cerească
Pe oameni să-i mântuiască.

Irod, când s-a văzut înșelat,
O mare poruncă a dat
Moață copii de doi ani mai jos
Ca să moară și Hristos.

Lui Iosif și la Maria
Un înger li se-arată
Și astfel îi îndruma
În noaptea asta de-a pleca.

De Irod să-L mântuiască
În Egipt ei să pornească
Irod rău s-a mâniat
14 mii de prunci a tăiat.

Mamele se tânguiau
Și pe-afară plângeau
Pe Hristos nu L-au aflat
Că Dumnezeu L-a apărât.

Aceasta-i nașterea Domnului
Pentru mântuirea omului.
Pentru omul păcătos
S-a născut Domnul Hristos.
Amin

M. A., Micherechi

Botezul Domnului Dumnezeiască arătare

(6 ianuarie)

TROPARUL BOBOTEZEI

În Iordan botezându-Te Tu Doamne, închinarea trei-
mii s-a arătat; că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iu-
bit, pre Tine numindu-Te, și Duhul, în chip de porumb, a
adeverit întărirea Cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase
Dumnezeule, și lumea ai luminat, slavă Ție.

Cuminecarea copiilor în biserica din Micherechi

Una dintre cele șapte taine ale Bisericii este împărtașania, euharistia sau cuminecarea. Este taina prin care, sub forma pâinii și a vinului, creștinul care a primit binecuvântarea duhovnicului se împărtașește cu Trupul și Sângele lui Hristos.

După Sfânta Liturghie din ziua de 19 decembrie 2002, în biserica ortodoxă din Micherechi, la inițiativa preotului Ioan Bun, în jur de 120 de copii de grădiniță și școală generală s-au cuminecat, după care au

primit și câte o iconiță, cruciuliță și colăcel. „Copiii au participat la acest însemnat moment dinaintea Crăciunului împreună cu educatoarele și profesorii lor – ne-a explicat părintele paroh Ioan Bun. – Dorim ca această Sfântă Taină să se săvârșească de acum înainte cu regularitate și printre cei mai mici locuitori ai satului nostru. Deci, îi vom primi la biserică pentru a-i cumineca de patru ori pe an, în cele patru posturi mai mari.”

- iova -

Momentele Crăciunului în interpretarea elevilor din Giula

În pragul Crăciunului, la 19 decembrie s-a desfășurat și Serbarea de Crăciun a elevilor Școlii generale românești din Giula, mai exact a cursului inferior. În cadrul acestui program pregătit în cinstea părinților și bunicii, elevii din cele patru clase au interpretat câte-o scenetă legată de evenimentele și obiceiurile Crăciunului.

Programul festiv a început cu salutul directoarei *Maria Gurzău Czeglédi*, urând tuturor spectatorilor un an nou fericit și plin de succese. În continuare, eleva *Iuliana Machour* a in-

terpretat o melodie la fluiet, după care a apărut pe scenă corul de fete al liceului, cântând colinde și cântece despre nașterea Mântuitorului. Scenetele micilor elevi au cuprins atât secvențe istorice de la Noaptea Sfântă din Betleem, cât și momente tradiționale din viața satelor românești în perioada sărbătorilor de iarnă. La sfârșitul serbării, în interpretarea unui alt grup de liceeni a fost prezentat un montaj literar, format din poezii despre afecțiune și respect față de toți oamenii și toate popoarele.

R. P.

Sărbătoarea școlarilor români din Bătania

La 19 decembrie, elevii Școlii generale române din Bătania au pregătit un mic spectacol de cântece de iarnă, colinde, poezii și o scenetă.

Clașele 1-4 au pregătit un mic repertoriu din cântece și colinde sub îndrumarea învățătoarei *Zsuzsanna Nagy*, o scenetă sub îndrumarea profesorilor soții *Ioan* și *Irina Ruja*. Elevii din clasele 5-6 au recitat poezii de Crăciun în limba română. Atmosfera a fost ca de vis: brădul cu luminițe colorate, fețe îmbujorate, ochi strălucitori în așteptarea Crăciunului, muzică în surdina. În

încheiere, clasele 7-8 acompaniași la chitară de profesorul *Cristian Stăvaru*, au interpretat colinde în ritm tinerească. În cuvintele de inimă ale doamnei directoare *Iulia Olteanu* au încălzit sufletele copiilor.

Autogovernarea Românească din Bătania le-a mulțumit copiilor și profesorilor pentru efortul depus cu câte un mic cadou, gest frumos și apreciat de toți participanții.

Astfel copiii vor începe vacanța cu o mică gustare din sărbătorile de iarnă.

La mulți ani!

N. S., Bătania

Comunicarea, de la origini la Internet

27

Cum arătau primele cărți? Cum se face un ziar? Cine a inventat radioul? Când a apărut televiziunea? Ce înseamnă multimedia? Ce este realitatea virtuală? Care vor fi mijloacele de comunicare mâine?

Dragi tineri, până la sfârșitul acestui serial veți primi răspunsuri la toate aceste întrebări și veți afla câteva date uimitoare din istoria comunicării.

Rețeaua Internet

Când calculatoarele sunt conectate între ele, spunem că se află în rețea. Acest lucru permite efectuarea unui schimb rapid de servicii, informații, indiferent de distanță.

Primele rețele

Prima rețea, Arpanet, s-a născut la sfârșitul anilor 1960, ca urmare a cercetărilor din armata americană. Armata dorea să își construiască o rețea de telecomunicații care să funcționeze chiar și în caz de război. Atunci, a fost conceput un sistem de conectare a calculatoarelor între ele prin mai multe căi diferite; dacă o parte a rețelei era distrusă, informațiile ajungeau la destinatar pe o altă cale. În anii 1970, au fost create alte rețele informatice, ca Transpac, în Franța. Dar, pentru conectarea tuturor rețelelor între ele, a fost nevoie de inventarea „limba-

jului” posibilă realizarea unei rețele mondiale de calculatoare, Internetul. Această rețea este alcătuită dintr-o mulțime de rețele informatice, motiv pentru care se mai numește și „rețeaua rețelilor”. La început de universități pentru schimbul de informații, apoi de marile publice, la începutul anilor 1990, în special datorită sistemului Web, care permite deplasarea cu ușurință pe rețea.

Internet

Pentru a deveni internaut trebuie îndeplinite anumite condiții. Trebuie să aveți un calculator dotat cu un modem. Acest aparat transformă datele digitale transmise de calculator în impulsuri electrice care călătoresc prin linii telefonice (și invers). De asemenea, trebuie luată legătura cu un furnizor de acces: acesta este o instituție care oferă acces la rețeaua Internet, contra cost. Furnizorii de acces orientează cererile utilizatorului spre servere: acestea sunt sisteme informatice care permit consultarea băncilor de date. Datele

(texte, imagini sau sunet) se găsesc pe câte un site creat de oricine vrea să ofere o informație pe Internet: întreprinderi, universități, biblioteci sau chiar persoane particulare. De asemenea, conectarea la Internet se poate face cu un Network Computer (NC): acesta este un calculator ieftin care nu funcționează decât conectat la Internet. În sfârșit, ne putem duce la o cafenea cibernetică, unde calculatoarele conectate la rețea sunt puse la dispoziția clienților. Internetul oferă numeroase servicii:

- poșta electronică, sau e-mail, cu ajutorul căreia se transmite rapid un mesaj către un alt abonat la Internet, oriunde în lume;
- participarea la forumuri organizate pe un site, unde puteți discuta pe o anumită temă cu internauți din întreaga lume;
- videoconferințele.

World Wide Web

World Wide Web („pânză de păianjen mondială”) este o „subrețea” înlesnește căutarea informațiilor: între documentele aflate pe câte un site Web sunt stabilite legături de hipertext și hipermedia. Când utilizatorul dă clic pe un cuvânt subliniat sau pe anumite imagini, el este conectat cu documente (texte, imagini statice sau în mișcare, sunete) situate pe câte un alt site Web. Această operație se numește „navigarea” pe Web.

(Larousse)

COMUNICARE PRIN CU-SEE-ME. Astăzi, prin CU-See-Me se poate participa la videoconferințe cu mai mulți interlocutori aflați oriunde în lume. CU-See-Me este unul dintre numeroasele servicii puse la dispoziție oricărei persoane conectate la Internet. Acest serviciu face posibilă comunicarea prin text, sunet și imagine. Avem nevoie de un calculator prevăzut cu o cameră video mică. Cu ajutorul ei se obține pe ecran imaginea persoanei (sau a persoanelor) care comunică.

Săptămâna Românească la Giula

„Să motivăm copiii pentru reținerea cunoștințelor”

Săptămâna Românească a Școlii generale românești din Giula s-a desfășurat între 16–19 decembrie. În prima parte a programului săptămânal, elevii au luat parte la diferite concursuri individuale. O astfel de competiție a fost concursul de ortografie și de gramatică românească. Clasamentul elevilor câștigători la această competiție este următorul: *Clasele 5–6*: 1. Emese Boda (cl. a 5-a), 2. Egon Veress (cl. a 5-a), 3. Eștera Martin (cl. a 5-a), 4. Andrei Balaj (cl. a 6-a). *Clasele 7–8*: 1. Maria Váradi (cl. a 8-a), 2. Bogdan Buz (cl. a 8-a), 3. Alexandru Buz (cl.

a 7-a), 4. Marcel Opriță (cl. 8-a).

A doua zi a fost consacrată activităților creative, lucrului de mână. Copiii au pregătit lumânări decorative, diferite podoabe din materiale naturale, precum din pănuși și conuri de brad. La fel, au decorat și turte cu miere în forme de căsuțe, brazi sau clopoței ș.a.m.d.

La mijlocul săptămânii, concurenții s-au grupat în patru echipe. Câte cinci elevi din fiecare clasă din cursul superior și-au „unit” cunoștințele și energiile. Concursul a fost împărțit pe o fază orală, și alta în scris.

Probele orale au fost următoarele: povestirea unui obicei de iarnă; pregătirea unei ilustrate de Crăciun sau Anul Nou; interpretarea unei colinde; îmbinarea unei fotografii din bucățele. Întrebările în scris au fost: înșirați localități din Ungaria, în care trăiesc români; enumerați publicații ale românilor din Ungaria; scrieți denumirile sărbătorilor calendaristice de iarnă cu data lor precisă; înșirați mâncăruri tradiționale de post; datini legate de Crăciun; formulați o urare de Anul Nou; scrieți forma literară a regionalismelor; scrieți textul colindei auzite.

După momentele distractive ale elevilor însuflețiți, onoratul juriu, alcătuit din profesorele *Eva Cserhádi*, *Andreea Netea* și studenta *Tünde Cefan*, a hotărât asupra clasamentelor. Pe primul loc s-au clasat elevii din clasa a 8-a, pe al doilea clasa a 7-a, pe locul trei au ajuns elevii clasei a 5-a, iar pe al patrulea cei din clasa a 6-a.

Mulțumită organizării profesoarelor *Maria Rocsin Farkas*, *Ana Secan Navratil* și *Ana Ardelean Luhas*, elevii s-

au îmbogățit nu numai cu câte-un cadou, ci și prin cunoștințele legate de obiceiurile și viața românilor din Ungaria. După mărturisirile profesoarelor, Săptămâna Românească s-a rea-

lizat cu succes, și-a atins scopul: „Să fim împreună și să motivăm copiii pentru reținerea cunoștințelor însușite la orele de Cultură și civilizație românească.”

– pățcaș –

Distracții și concursuri la „Săptămâna Liceenilor”

Între 16–19 decembrie a fost mare animație și multă mișcare la Liceul Românesc din Giula. Vacanța de iarnă a fost așteptată deopotrivă atât de elevii, cât și de profesorii școlii. Anul acesta a fost foarte greu pentru toți, dar „Săptămâna Liceenilor” înseamnă întotdeauna o mică relaxare. În acest an școlar, această săptămână extraordinară a început în ultima săptămână înainte de vacanța de iarnă, luni după-masă, cu „Ziua Sportivă”. Aici toții elevii și-au putut descărca energiile și au putut ajuta clasa lor. Băieții au jucat fotbal, iar fetele volei. Jocul, cuprinzând multe bucurii și oboseală, s-a terminat seara.

Mărti, ca de obicei, s-a desfășurat alegerea directorului nou al elevilor. Toate clasele au făcut filme de campanie și reclame, ca să convingă bobocii și colegii ceilalți că ei sunt cei mai potriviți pentru a „conduce”

Roland Ruja, noul
director al liceenilor

școala. Fiecare clasă a denumit câte-un candidat de director, făcându-i campanie prin întreaga școală. Au fost prezentate filmele, și candidații au ținut cuvântări. Au fost mai multe filme bune. În anul acesta elevii au ales drept conducători echipa V.I.P. (clasa 12/a). Pe locul doi a fost ales Partidul Cuceritorilor (clasa 11/b), iar pe locul trei Partidul Îngerilor (clasa 11/

a). Ca director nou a fost ales în anul acesta *Roland Ruja*, care a promis multe măsuri noi, cum ar fi ștergerea din orar a meditației, mâncare mai bună etc.

Miercuri după-masă, elevi și profesori au jucat „activity” în grupuri de câte 3-3 membri. La acest joc distractiv s-au prezentat 9 grupuri, din fiecare clasă doi elevi și câte-un profesor. Cuvântul care trebuia ghicit a fost tălmăcit prin mică, desen sau exprimat prin alte cuvinte. Juriul a apreciat în mod sever timpul și felul de rezolvare a problemelor date.

Joi seara, elevii din clasa a 9-a au făcut o surpriză celor „mari”. În anul acesta s-a organizat pentru prima dată concursul „Miss Boboc”, concurs de frumusețe. Juriul, alcătuit din profesorii *Nicolae Luțai*, *Gheorghe Pățcaș* și fostul elev *Ioan Ruja*, a avut o datorie dificilă, pentru că toate fetele au fost foarte frumoase. După

o lungă tăgădăneală, juriul a decis clasamentul: *Zorica Lövei* – locul I, *Ildikó Rocsin* – locul II, *Olga Cardoș* – locul III, iar *Anita Berényi* a primit premiul special al juriului. Câștigătoarele au primit un mic cadou, o panglică în amintirea acestui concurs.

În ultima zi s-a ținut „ziua inversă”. Profesorii au stat în bănci în locul elevilor, iar unul dintre elevi a luat locul profesorului de la catedră. Ne-am dat seama că în

bănci profesorii s-au transformat din nou în elevi, iar elevii au constatat că la catedră nu e defel ușor pentru un profesor să țină ordine, să păstreze disciplina, să verifice elevii, dar să și predea materialul care trebuie studiat.

Atât elevii, cât și profesorii s-au simțit bine în săptămâna aceasta, dar cu tot atâtea emoții și nerăbdare au așteptat vacanța și sărbătorile de iarnă.

A. Ruja

Expoziția tinerilor artiști români din Budapesta

(Urmare din pag. a 3-a)

– Apariția volumelor Dumneavoastră de poezii arată o anumită ritmicitate. Asta este făcută cu intenție sau este o simplă coincidență?

– Și eu mi-am dat seama numai în aceste zile că din cinci în cinci ani a văzut lumina tiparului câte un volum de poezie de-al meu. Deci, apariția nu a fost programată cu intenție.

– Noul volum se deosebește, prin stil, de cele anterioare?

– Nu știu dacă se deosebește. S-ar putea că da, pentru că așa cum trec anii, și experiențele omului sunt altele. Cei care au citit deja volumul mi-au spus că aceste versuri au un alt ton, un alt stil decât poeziile mele de până acum.

– La un eveniment recent ați spus că ați terminat legăturile cu genul liric. Aceasta a fost o afirmație la cald, provocată de vreo decepție sau ați gândit-o serios?

– Am vorbit serios. Așa am și redactat volumul, pentru că eu cred că trăim într-o lume în care nu mai are rost să scrii poezie. E adevărat că și după Auschwitz s-a spus că nu mai are rost să scrii poezie, dar cred că trăim într-o lume foarte accelerată. Valorile cotidiene sunt cu totul altfel și lumea nu este receptivă la un stil liric. Dar asta nu înseamnă că nu o să scriu poezie, pentru că asta ar însemna că nu mai vreau să trăiesc sau să res-

pir o picătură de oxigen. Poeziile se nasc, numai că nu o să le public.

– Asta este o decizie definitivă?

– În acest moment zic că da, dar în foarte multe lucruri nu poți fi categoric. La începutul mileniului așa simt că nu mai merită să public poezie.

– Oricum, rămâne să vedem peste cinci ani...

Manifestarea de la Budapesta a atras numeroși iubitori de artă și ne-a convins că generațiile cotidiene de artiști încearcă să confirme că metropola de pe malul Dunării a fost și rămâne și un focar al culturii românești.

Șt. Crâsta

Integrarea minorităților în societatea informațională

Președinții autoguvernărilor pe țară ale minorităților și ministrul ungar al informației și telecomunicației au semnat la 20 decembrie 2002, la Budapesta, un proiect de colaborare. Documentul prevede integrarea reprezentanților naționalităților în elaborarea programelor procesului formării societății informatice a țării. În prima lună a anului 2003 se va constitui Colegiul Minorităților, condus de secretarul de stat al Ministerului Informaticii. Forul consultativ va avea sarcina să facă propuneri pentru noile proiecte ale portofoliului privitor la naționalități. Din partea Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, documentul de colaborare a fost

semnat de președintele Traian Cresta. Ministrul Kovács Kálmán a declarat că se vor publica concursuri pentru finanțarea înzestrării autoguvernărilor minorităților cu computere, precum pentru realizarea și întreținerea paginilor pe internet ale acestora. (La ora actuală există două website-uri ale organizațiilor românești de la noi, pagina www.romanul.hu a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria și website-ul săptămânalului Foiaia românească: www.foaia.hu). La evenimentul festiv de la Ministerul Informaticii a fost de față și Călin Fabian, ambasadorul României la Budapesta.

-frățean-

Copiii noștri se vor putea uita la „Minimax” în românește

În ultimele zile ale anului trecut, Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria a semnat un acord cu Societatea pe Acțiuni „Minimax” în vederea difuzării programului pentru copii în limba română în localitățile populate și de români din Ungaria.

Începând cu sărbătorile de iarnă, unii copii români au putut deja urmări poveș-

tile cu text românesc. Programele pot fi recepționate în localitățile unde există rețea pe cablu. Ca prim pas, emisiunile Minimax în limba română au fost introduse în localitățile: Bătania, Chitighaz, Săcal, Giula și Leucușhaz, urmînd apoi Aletea, Pocei și Micherechi, și în final, Biharkeresztes, Végegyháza și Csenger – ne-a informat Traian Cresta, președintele AȚRU.

Minimax este primul canal românesc de desene animate, care a primit de la Consiliul Național al Audiovizualului din România autorizația de retransmisie a programului propriu.

I. Kaupert

Foaia românească
poate fi citită și pe
Internet

www.foaia.hu

Un număr de ultimă oră

Ajunsă la anul VI al apariției, revista românilor din Seghedin a apărut în ultimele zile ale anului 2002 într-un număr dublu. Voluminoasa publicație a păstrat și acum sferile tematice tradiționale – istorie, învățământ, interculturalitate, d-ale noastre, tradiții, arta cuvântului, semn de carte, interviu, evocări – în studii, interviuri, portrete, re-

Pentru a șaptea oară Concert de colinde la Apateu

Corul „Armonia” din Apateu

În biserica renovată din Apateu, în duminica din 15 decembrie, după o liturghie festivă celebrată de părințele Origen Sabău a urmat tradiționalul concert de colinde, organizat în 2002 pentru a șaptea oară. La concert a cântat corul „Pro Musica” din Giula, sub bagheta maestrului Gheorghe Flueras și corul „Armonia” al gazdelor, dirijat de profesorul Gheorghe David. Concertul a primit o însemnatate deosebită și datorită faptului că programul a fost înregistrat de redacția emi-

siunii românești „Ecranul nostru” din Seghedin, fiind prezentat în a treia zi de Crăciun, la 27 decembrie.

După concert, directoarea Erzsébet Vad a apreciat inițiativa și și-a exprimat satisfacția că acest concert de colinde a devenit o nobilă tradiție în comuna Apateu. După înregistrare, corurile au participat la o masă comună gustoasă. Cu toată siguranța că interpreți și ascultători își vor aminti încă multă vreme de această sărbătoare a muzicii și a cântatului în comun. J. V.

Corul „Pro Musica” din Giula

fost un an în care au fost evocate și câteva personalități din cultura românească, era firesc ca și revista să asigure câteva pagini unor aspecte noi privitoare la viața și activitatea lui Emanuel Gojdu sau I. L. Caragiale.

Pentru cei care nu se lasă intimidați de studii docte, încărcate cu note la subsol și fișe bibliografice, pentru cei ce nu se tem de cuvântul tipărit dens, cu litere mărunte, pentru aceia revista Convietuirea-Együttélés va oferi negreșit lectură interesantă, atrăgătoare din scoarță-n scoarță.

E. I.

Doi profesori devotați pentru transmiterea cunoștințelor

În vizită la soții Istin din Chitighaz

Soții Istin sunt binecunoscuți de multe generații din rândul comunității românești din Ungaria. **Aurica Gabor**, originară din Otlaca-Pustă, și **Gheorghe Istin** din Chitighaz au lucrat o viață întreagă cu devotație în învățământul românesc, soția fiind învățătoarea sutelor de elevi, iar soțul a introdus tot atât de mulți tineri în tainele matematicii, fizicii și chimiei. După aproape patru decenii petrecute în domeniul învățământului, învățătoarea și profesorul în pensie își amintesc cu multă plăcere și înduioșări de cele trecute. Cu dorința de a afla amănunte despre viața profesorilor devotați, i-am vizitat în căminul lor, întrebându-i despre începuturile carierei. Vă invit să ne însoțiți într-o călătorie deosebită de patruzeci de ani...

Profesorul: – După ce am terminat școlile primare și medii, în 1952, **Petru Silaghi** m-a convins să mă înscriu la Universitatea din Budapesta. Eu am vrut să devin inginer, dar fiindcă în școlile românești a fost mare lipsă de profesori, și eu știam românește, m-am hotărât să fiu profesor. În 1955 am obținut diploma de profesor de matematică și fizică. Primul meu loc de muncă a fost școala generală din Aletea, dar după trei luni am fost transferat la Micherechi. Aproape nouă ani am trăit ca profesor în această localitate românească, unde am predat matematică, fizică și chimie. Mi-a plăcut foarte mult să predau. Am fost destul de sever cu elevii. Până în 1961 am predat numai în românește, deși nu am avut manuale în limba română. Am fost nevoit să traduc eu materialul fiecărei lecții în parte din manualele maghiare. A fost puțin obositor, dar fiindcă nici cu materialul respectiv și nici cu expresiile de specialitate nu am avut probleme, m-am obișnuit foarte repede cu traducerea. Foarte repede au trecut anii și au fost foarte frumoși. Am fost tineri și plini cu entuziasm. Mutându-ne la Chitighaz, am predat la școala medie agricolă. După aproape 39 de ani în învățământ am ieșit la pensie, în 1994.

Profesoara: – Școala medie am terminat-o la Liceul Bălescu din Giula. Am urmat apoi Institutul pedagogic din Seghedin și am devenit învățătoare. Noi am fost ultima promoție care încă s-a format ca învățătoare. Mi-am început cariera de învățătoare la Micherechi. Un an am predat și la Újszalonta, iar apoi, din '64, la Chitighaz. Aici ne-am cunoscut cu Gheorghe, iar mai târziu ne-am și cununat la Giula. După aceea, am locuit încă trei ani la

Micherechi, unde am trăit primele bucurii comune. Deoarece ne-au lipsit foarte mult familiile, ne-am mutat la Chitighaz, ca să fim mai aproape de părinții mei, de iubiții noștri.

Învățătoarea Istin împreună cu clasa ei din Chitighaz în 1966

– *Datoriile unui profesor sau învățător au atât avantaje și bucuriile lor, cât și probleme și greutățile predării.*

Profesoara: – Eu totdeauna am iubit foarte mult copiii și m-am simțit extraordinar de bine în mijlocul lor. Mi-a făcut mare plăcere să le transmit eu primele cunoștințe. Numai multumită dragostei pentru profesie am putut rămâne atâția ani în acest domeniu, aproape 40 de ani. Decenii la rând am predat numai românește, aproape toate obiectele de studiu. Deși copiii știau să vorbească graiul românesc din Chitighaz, trebuia să învețe și limba literară. Alături de părțile frumoase ale domeniului, desigur am avut și greutăți. Deși trăiam într-un sat, în afară de salariile de profesori nu am avut alt venit. Nu am crescut nici porci, nici legume nu am cultivat. Așa că a fost destul de greu să trăim din salariul de profesor.

Profesorul: – Totuși în vremea aceea salariile au fost mai convenabile și traiul de odinioară a fost altcum. Nu a fost ușor, totuși am fost mulțumiți.

– *În aceste aproape patru decenii, sigur că ați avut generații, clase preferate.*

Profesoara: – Au fost clase în care au fost mai mulți copii cuminiți și sărguincioși și, la fel, au fost și clase mai slăbuțe, cu copii mai greu de educat. Bineînțeles, cel care condamnă un copil mai puțin cuminte, nu este profesor bun. Totdeauna am simțit datoria să încerc să-l educ, să-l ajut și pe acel copil. Oricât ar fi fost copilul de greu la cap, și el trebuia să învețe să scrie și să citească precum ceilalți. Succesul, rezultatele bune m-au dat putere să continui. Niciodată nu l-am certat pe nici unul dintre elevi numai pentru că nu a știut

să răspundă. Am fost și eu severă, dar copiii au simțit dragostea mea față de ei. Am avut relații foarte strânse cu elevii.

– *Sunt convinsă că predarea a fost o adevărată pasiune. După atâtea generații, foștii elevi sunt recunoscători pentru cunoștințele transmise de dumneavoastră?*

Profesoara: – Foștii mei elevi sunt cu toții adulți, părinți sau chiar bunici. Totdeauna am simțit recunoștința fiecăruia. Aici, în Chitighaz, nici unul nu trece pe lângă mine fără să mă salute sau să mă întrebe: Ce mai faceți? Cum o duceți? Ați încărunit...

Dar tot așa, nici eu nu am trecut pe lângă nici unul dintre foștii elevi fără să discutăm. Ne respectăm reciproc.

– *De fiecare elev vă aduceți aminte?*

Profesorul: – Din păcate, nu de toți. Dar repede îmi dau seama din care familie se trage. Se întâmplă că unui mă salut pe străzile Giulei sau la Bichișciaba, dar eu nu-i mai recunosc.

– *Participați la întâlnirile de promoție?*

Profesoara: – Da, totdeauna suntem invitați de foștii elevi. Acolo apoi răsfoim catalogul promoției respective și ne arătăm fotografiile vechi și noi. Ceea ce mă impresionează mereu este că fiecare vorbește cu drag despre școală și despre mine, ca prima lor învățătoare.

Profesorul: – La școala agricolă, unde am predat eu, nu se practică acest obicei. Dar ne bucurăm că uneori avem vizitatori aici acasă, elevi care s-au mutat de la Chitighaz, iar alții ne contactează prin telefon, urându-ne multă sănătate.

– *Doamna Istin, 15 ani ați fost și directoarea școlii românești. Prin ce s-a deosebit felul de a fi directoare decât învățătoare?*

Profesoara: – Da, într-adevăr, din 1978 până în 1993 am fost directoare. Mi-au lipsit foarte mult copiii și munca de la catedră. Eu totdeauna am fost de partea copiilor și nu de partea profesorilor. Pentru mine pe primul loc erau copiii, apoi părinții, și numai apoi colegii. Totuși am avut un corp profesoral bun.

– *Probabil ați avut și dumneavoastră un profesor preferat în copilărie, de care vă aduceți aminte cu drag.*

Profesoara: – Îmi aduc aminte deseori de profesoara **Maria Taga**, care locuiește la Săcal sau la Apateu, nici nu mai știu... Dânsa

pede. La televizor nu ne uităm, mai bine călătorim la Bichișciaba, la Budapesta și vizităm muzeele.

Profesoara: – Pentru mine ziua trece mai greu. Avem totdeauna ce să facem acasă, dar copiii îmi lipsesc foarte mult. După ce am ieșit la pensie, nu prea m-am dus la școală. Într-o zi însă am trecut în vecinătatea școlii, și amintindu-mi de anii de activitate care nu mai sunt, mi-a pătruns sufletul o mare durere și tot plângând am venit acasă. Nu-i înțeleg pe cei care abia așteaptă să devină pensionari. Activitatea pedagogică, instruirea, educarea au însemnat pentru mine viața. Eu mi-am găsit rostul vieții în învățământ.

– *Dumneavoastră sunteți printre soții mai în vârstă care participă mereu la manifestările Uniunii Culturale din Giula.*

Profesorul: – Ne place să mergem la fiecare program cultural. Pe de o parte, pentru că acolo ne întâlnim cu prietenii noștri, cu foștii colegi, iar pe de altă parte, să ne îmbogățim cu cunoștințe noi din cultura românească.

Profesoara: – Din păcate, nu prea mai sunt mulți colegi de vârsta noastră. Ne bucurăm că ne vedem de fiecare dată cu soții Martin din Micherechi. Ne face plăcere să fim printre români, să vorbim românește. Tot așa ne place când auzim vorbă românească.

Aurica și Gheorghe Istin azi

mi-a fost învățătoare la școala generală din Otlaca-Pustă, și ea a fost cea care l-a convins pe tata să mă înscrie la Liceul românesc din Giula. Tot așa îmi amintesc cu plăcere și recunoștință de dascălul **Teodor Olteanu** și de **Gheorghe Santău** din Giula.

– *De câțiva ani ați ieșit la pensie. Cum vă petreceți zilele acasă?*

Profesorul: – Foarte re-

pe străzile Chitighazului, și participăm regulat și la manifestările românești din comună.

– *Cu ce așteptări stați în pragul Anului Nou?*

Profesorul: – În primul rând, ne dorim sănătate și zile cu ceva mai bune, decât în anul care trece, atât în viața politică, cât și în cea economică.

– *Așa să fie...*

Rita Pătcăș

Leonida Lari

Sonet de An Nou

Fulgie-ncet ca într-un somn tihnit
Cu visuri într-o singură culoare,
Deși nu ești, orașul s-a-nvelit
Cu o zăpadă atotiertătoare.

Pășesc prin ea la fel ca într-un somn
Spre-o albă constelație – Ascetul –
Pe solul nins cărarea ta de Domn
Se troienește-ncet cu încetul.

Învinșii nu pot fi iubiți – îmi zic –
Și rînd în sinea-mi ca de-o rătăcire
De-a fi iubit învinsul de-un nimic.

E Anul Nou, toți strigă fericire,
Iar eu mă-adun tăcută într-un plic
Cu destinarea în nemărginire...

Nichita Stănescu

Cântec de iarnă

Ești atât de frumoasă, iarna!
Câmpul întins pe spate, lângă orizont,
și copacii opriți, din fuga crivățului...
Îmi tremură nările
și nici o mireasmă,
și nici o boare,
doar mirosul îndepărtat, de gheață,
al sorilor.
Ce limpezi sunt mâinile tale, iarna!
Și nu trece nimeni
doar sorii albi se rotesc liniștit, idolatru
și gândul crește-n cercuri
sonorizând copacii
câte doi,
câte patru.

Vasile Voiculescu

Ghețarul

În noaptea plină de întuneric ghețarul strălucește tainic.
Acolo sus, în înălțimea ameteitoare a văzduhului, ca un tovarăș mă cheamă ghețarul strălucitor! Și mă voi duce!

Pe cărări nebănuite, pe creste ascuțite de gheață, pe povârnișuri alunecoase de zăpadă, mă voi sui, luptând, spre tovarășul ce mă cheamă.

Voi porni fără călăuză, nu sunt călăuze pentru drumurile încă nestrăbătute!

Acolo sus, ca un frate mă așteaptă ghețarul veșnic... Mă așteaptă să-i aduc liniștea mea, ca împreună să facem o liniște de moarte; tăcerea mea, pentru ca împreună cu a lui să închegăm o tăcerea de mormânt!!

Când va veni ispititoarea căldură de soare, vom fi doi s-o înfrângem... Când se vor dezlănțui neputincioasele furtuni, vom fi doi să le înfruntăm râzând... Vom fi doi, însă mai singuri decât unul!

Oamenii privesc ghețarul și clătesc cu milă din cap: „e rece și amorțit”.

E rece – dar câtă sănătate plutește în aerul lui aspru, feciorelnic, veșnic proaspăt! Cum se umflă pieptul și se limpezește mintea în răceala de pe vârful ghețarului!

E rece și amorțit?!!

Știți voi câtă viață e împietrită într-o singură stâncă de gheață? Câtă putere e ascunsă într-un singur bulgăr de zăpadă?! Zâmbiți!

Un bulgăr de zăpadă se desprinde din vârf, se rostogolește... crește năprasnic și ajunge jos la poale – spăimântătoare avalanșă, zdrobind în cale, sub uriașa-i putere, sate și cetăți...

O stâncă de gheață să se topească și neînfrânat, suvoiul va spumega urlând, va alerga să ducă departe, în câmpiile arse de secetă – viața. Ghețarul însă vă disprețuiește, oameni. El nu vă arată puterea și viața lui – sub care ați pieri zdrobiți – ci le păstrează tainice – împietrite în stâncile lui de gheață... și voi, ce ironie – îl plângeți clătind din cap cu milă!

Ghețarul tainic, strălucitor în noapte, mă cheamă la el, și... mă voi duce.

Radu Gyr

Om de zăpadă

Când și când îmi clădesc un om de zăpadă,
numai ger, numai schije de gheață,
senin și puternic să șadă
cu toată viforita-n față.

Îl fac din omăt ca din piatră,
țepăn și rece și tare...
Îl mârâie vântul și-l latră
în dârza lui încleștare.

Cu cât mușcă geru-n zăpadă,
cu cât dă înghețul târcoale,
el crește din țandări de spadă,
din fulgere clare de zale.

Ce pur e în recile-i scuturi,
cu candide brațe în cruce...
Sub frigul cu strașnice cnuturi
mai alb ca argintul străluce.

Când și când îmi clădesc un om de zăpadă.
Nu-i nimic dacă soarele-n marte
cu pliscuri de pasări de pradă
îi ciugule zalele sparte.

Nu-i nimic dacă piere-n dogoare
ce viscolul ferecă-n ținte.
Zâmbesc când statuia mea moare
sub cruda lumină fierbinte.

Zâmbesc, sprijinit în lopată,
și-aștept noi omături să cadă,
să-mi fac chip cioplit înc-o dată...

Când și când, urc un om de zăpadă.

Ion Pillat

Lumina, iarna

A nins. În soare codrul cu trunchiuri de cărbune
Întinde umbre-albastre pe proaspătul omăt
Și mă visez la geamuri cu anii îndărăt:
Văd dealul alb, târlia și vremurile bune.

Ies, scârțâie zăpada ca ieri sub pasul meu,
Și atârând marama subțiri de promoroacă
De ramurile joase, lumina goală joacă
Azi numai pentru mine și pentru Dumnezeu.

Apoi își dă pe spate tot părul de beteală
Și sare învârtindu-și al razelor hanger,
Și unde talpa-i roză atinge albul ger
Fulgerător scânteie pe nea câte-o petală.

Crra... trece, pe sub soare vâslind, întâiul corb.
A stat din joc lumina, pe brânci se face mică...
Crra... stolu-ntreg – și-n umbră rămân, privind cu frică
Trei picături de sânge pe-o ramură de sorb.

Omul și dracul (Snoavă dâin Țara Oașului)

O fost un om și o mârș într-o pădure să-ș teie lemne, ș-aducă de-on umăr aca-să. O vinit on om la el, da' lui i s-o părut că nu știu ce fel de om îi ăla așa. L-o întrebat că „ce faci tu cu săcure aici, dă tai lemnele alea”? Omu cel sărac o răspuns că el acolo face un rât frumos și a face o mănăstire. Atuncea omu o preceput că ăla nu-i curat, da' zăce:

– Da' pe unde-i face mănăstirea?

– Cam aici.

– Cât îi cere de la mine să îț dau, să nu faci mănăstirea aici?

Omu o răspuns:

– Dă mi-i da o grămadă dă galbeni, atunci nu fac.

Dracu i-o răspuns că:

– Șez puțân aicia că minghiart vin.

Atunci o vinit cu o grămadă de galbeni și i-o dat omului. Da' omu, dac-o prins dă sac, o văzut că nu poate să-i ducă acasă. Și o zăs că nu-i treabă banii.

– Da' dă mi-i duce acasă, atunci mă las dă mănăstire.

Dracu i-o făgăduit că i-a duce. Da' cum o mârș pă cale, așa o răsuflat dă greu dracu, dă omu o sărit zece metri de la el încolo. Când o tras răsuflu în sine, l-o tras și pă omu-n sine. Întreabă dracu pă om:

– De ce umbli tu așa pe cărare că fuji dă mine?

– Da' că așa mi-e de ciudă pe tine, dă-m vine să fug, de să nici nu te văd.

– D-apu cân' te-ntorci înapoi câtă mine?

– Cân' mă duc câtă tine, îm vine să trec pân tine, să te și omor.

Da' amu o fost aproape de sat, o-ntrebat că:

– În care casă șezi?

– Da' ia acolo, în căsuța aceia.

Da' o zăs dracu câtă om că:

– Cum îi casa aceia, că-i hiie-n acoperiș, să vede-n pod.

Omu i-o răspuns dracului că:

– Amu u-oi acoperi dacă mi-a ajuta Dumnezeu, că numa de-o piele de drac mi-i hiie.

Atunci dracu o dat cu sacu de pământ ș-o fuji, și omu o rămas cu banii.

Da' apoi o vinit napoi dracu să ceară banii. Omu n-o vrut să-i deie. Zăce dracu:

– Așe or fi a tăi banii, că, de mi-i putea ajunje, atuncea or fi a tăi banii.

Omu o răspuns:

– Ieu de m-oi lua după tine, așa oi putea fuji, de oi da cu pieptu de porțale iadului, de tăte s-or urni acolo pe voi. Da' am un copil, apu mă duc să ț-l arăt, că-i tare zlobiu, și pe ăla dacă li-i ajunje, vino după bani și ț-l dau. Da' griji, că cân' ț-oi arăta unde doarme pruncu, da' fuji după iel că cân' mă vede pe mine, fuje.

O mârș aproape de sat, o știut unde doarme iepurele, – colo după ceva scai. Dacă s-o apropiat acolo, iepurele s-o și luat la fugă. Omu o zăs:

– Ia-te după el! De li-i ajunje, să-l și omori și să vii după bani.

O vinit mai târzău dracu:

– Da' pututu-l-ai prinde?

– Da' de unde l-aș fi prins, că ăla n-o cotat că-i scai, că-i piatră, tăt una o luat la fugă, și m-am rupt și un picior.

O mai zăs dracu așa:

– Cu asta n-am reușit. Ieu te-oi spăria pe tine și tu pe mine.

Atunci dracu l-o spăriat,

că după moarte l-a pune în căldări și l-a fierbe pă om. L-a spânzura de limbă și mai multe lucruri grele i-o spus. Omu i-o răspuns că nu să teme nici de una, nici de alta.

– No, – o zăs dracu câtă om, – spărie-mă tu!

Omu l-o legat la ochi cu o năframă mare, o chemat femeie cu sucitoru – cu care sucești plăcinte, – să steie la spatele dracului. Și Omu l-o prins de coarne pe dracu, și tăt l-o învățat așa de coarne, și femeie tăt o dat cu sucitoru. Tăt l-o întrebat:

– Da' tu nu te-ai spăriat nici amu?

Atunci o luat femeia o săcure, și s-o prins să deie-n drac cu ascuțitu. Atunci o zis dracu:

– Deșchide ușa, să am pă unde să fug, c-amu-s bogăt dă spăriat!

Așe ce nu i-o reușit la om, i-o reușit la muier.

(Din volumul

„Povești, snoave și legende”)

Aneecdote săcuiești

On tânăr, care nu dămunt s-o căsătorit, da' dăuarece nu s-o-nțăles cu muier, la anu s-or și dăspărțat. Nu păstă multă vreme bărbatu o și murit. Când o auzat veste asta, nevasta, împreună cu mulțame, o mârș și ie să vadă mortu, și când l-o văzut întins „pă laviță”, numa atăta o zăs:

– No vezi, dacă și pân-amu așe om bun ai fi fost ca amu, nu m-aș fi dăspărțat dă tine.

– Io așe văd cum că pă tine nu te iubește nevastă-ta, – zăce câtă on tânăr vecinu-so.

– Nu zo, – îi răspunde ista, – da' nu știu că dărce nu mă iubește, batăr că io dă multe uări o bat să fie mai cinstită față dă mine, da' nici așe nu mă iubește.

– Aista megghiș îi on lucru rușinos că nu te poț lăsa dă băutura! – îș sfădește o muier bărbatu, la care mai adăugă: – Și ieri așe dă bat ai fost, că nici nu știi ce-ai făcut!

– Bacă io știu bine, muier, – să apără bărbatu, – tătă zăua am băut!

Înt-on oraș on cetățean o cumpărat on car dă lemne dă la on țăran, în vreme ce la pruncașu lui i-o dat on dărab dă pită proaspăt coaptă. Pita, cum o sucuit să fie când îi scoasă dâin cuptor, o fost plină dă găuri. Când pruncu o văzut asta l-o-ntrebat pă tată-so:

– Tată, găurile dâin pită cum treabă mănecate?

Am citit că...

„Dă când omu-i om, banu tă' mare domn o fost” – țâne zăcala dâin bătrâni. Întors oleacă adevăru aista, io zăc cum că pînă or fi bani pă pământ, banu tă' cel mai mare domn a rămâne. Domnu și izvoru celor mai multe năcazuri dâin viață pămîntească a omului.

Nu cred că ieste om întră noi, – cii muritori și cu puțână cunoștință dă viață, – care n-ar ști înșira o mulțame dă năplăceri tulburătoare pricinuite dă ban. Da' să zăcem că s-ar afla cineva care s-ar îndoi în cile spusă dă mine, la acela îi propun să ieie-n brânci câteva uișaguri, – fie că ungurești, fie că românești, – și să le răsfioască, apu nu i-a fi greu să să convingă cum că nu ieste nici în țară, nici păstă hotare gazete lumești în care să nu deie cititoru dă cel puțân câte-o pajină întreagă plină cu vești dăspră fărădăleji provocate dă lăcomiie la ban. Io, în zălele trecute, numa așe dâin curiozitate, m-am pus la citite, cotând numa știrile cu privire la ispita față dă ban și la suferințele dâin urma lor.

Da' asta încă ar fi – cum să zăce la noi – cale-vale, numa că am dat și dă o mulțame dă uișaguri în care, dâin păcate, n-am aflat nici măcar o sângură pajină în care să nu dau cu uății cel puțân d-o veste tristă, pricinuită dă lăcomiie la ban. Și încă dă ceva m-am mai dat sama: bunăuara dă faptu că meșteșigăritu lăcomoșilor nu cunoaște praguri păstă care să nu poată trece fără mnilă, – când cu șmecheriie, când cu cuțātu, când cu on par... și ce mai știu io cum.

No-amu, dăpă tăte aște, omu dă rând ar pute gâdi cum că ce bine că în Foaia românească nu să gășc porcării în care banu „îș face dă cap” dăzmățat și slugarnic; fără rușine și fără umilintă ș-așe mai dăparte. Numa că cel ce să gândește în felu aista, zmințește! Cel puțân dăpă părere me. Credeț, nu credeț, io și în privința asta aș pute să vă aduc o mulțame dă pilde, dîn care s-ar înțăleje limpede că și la Noi, la românii dâin Ungarie, lupta pântru pițule – „cât pă față, cât pă dos” – îi dăstul dă aspră, și că nu-i hiie nici dă poftă la șume cât mai mare și nici dă dușmăni.

Și, dăuarece n-aș vre să fiu învinovățat dă re-voință, o pildă megghiș vă amintesc. Îi voarbă dă alianțele ce s-or înființat în Bihor. Cum așe, da' omu îș pune întrebare: la ce folosește alianță păstă uniune; uniune păstă autoguvernare; președinți păstă secretari și d-aște c-aște înt-on județ în care, astăz-mine, pă românașii noști îi poț anumăra pă jejelele dă la brânci și dă la picioare? La ce? Răspunsu-i ascuns în „pofa nămărijinită” față dă pițule: cu cât mai multe alianțe, cu atât mai multe posturi; cu cât mai multe posturi, cu atât mai multe pițule...

Să mă credeț, tăte aște nu-s pă placu mneu. Pă cum nici multe altele. Numa că dăspră aște n-am dă gând să-m mai spun părere. Așe că amu nu-m rămîne altă datorii dăcât să vă doresc și io, dîn tătă inima, on an nou cât mai fericit!

Ion Podaru
pensionar

GLUME

– Dărce îi dai soruți tale, care-i mai mică dăcât tine, tă' cicolada ce mai mică. Le uită-te tu la cloșcă: râma ce mai mare o dă tă la cel mai mic pui.

– Și io aș face tumna așe, dacă ar fi voarbă d-o râmă.

♦♦♦

– Ionică, cu câte zeroruri să scrie milionul.

– Cu șasă, bunicule!

– Și o jumătate dă milion?

– Cu trii, bunicule!

♦♦♦

– Mihăiță, ai mănecat tăte dulcețurile, și la soră-ta nu te-ai gândit!

– Ba m-am gândit, mamă dragă! Tătă vreme îm zăcem: „Numa dacă n-ar vini până nu găt cu tăte”!

Fotbal

Cristian Chivu

Fotbalistul român al anului 2002

Revista sportivă cu cea mai veche tradiție din România, *Gazeta Sporturilor*, și de această dată a decernat premii pentru cele mai remarcabile performanțe sportive ale anului încheiat. În 2002, cel mai bun fotbalist a fost fundașul **Cristian Chivu**, iar cel mai bun antrenor de fotbal al anului a fost ales **Mircea Lucescu**, care a impresionat din nou fotbalul turc cu performanța dobândită cu noua sa echipă **Besiktas**. Pugilistul **Leonard Doroftei** a fost ales drept sportivul român al anului, acesta reușind de două ori să cucerească titlul de **Campion Mondial** al organizației **WBO**. La femei, prestigiosul titlu a fost decernat atletei **Ionela Țârlea**. În categoria echipelor, ca cea mai bună a fost aleasă selecționata de gimnastică masculină a României.

Doroftei și Țârlea,
cei mai apreciați

Ancheta „Gazetei Sporturilor” nu a adus nimic surprinzător la secțiunea „sportivul și sportiva anului”. Leonard Do-

„semiușorilor” profesioniști, versiunea WBA, au cântărit enorm în balanță, un singur punct despărțindu-l pe Doroftei de locul doi, campionul mondial și european la gimnastică **Marius Urzică**. Titlul euro-

Leonard Doroftei, sportivul anului 2002

roftei și Ionela Țârlea au fost desemnați, grație punctajului cumulat de la cele trei secțiuni – cititori, „specialiști” și redactorii „Gazetei” – drept regele și regina anului 2002. Cele două meciuri dramatice disputate de campionul mondial al

pean obținut de Ionela Țârlea la cel mai important sport olimpic, atletismul, a fost cotelat mai bine decât aurul canotoarelor **Georgeta Andrunache** – **Viorica Susanu** la Campionatul Mondial de la Sevilla, iar la secțiunea „echipa anului”, naționala masculină de gimnastică nu a avut practic rivală, locul doi, ocupat de revelația anului, echipa masculină de handbal **Fibrexnylon Săvinești**, aflându-se totuși la patru puncte în urmă.

Lucescu,
sultan absolut

Încă dinaintea sosirii primului vot se știa că Lucescu este pur și simplu ținut pe prima poziție, această anchetă fiind o simplă formalitate. El a adăugat impresiei sale zestre de reușite alte safire de proveniență turcească. După ce a cucerit titlul, astă-vară cu **Galatasaray**, a reușit să clădească în scurt timp o echipă puternică și la **Besiktas**, atacând atât titlul, cât și **Cupa UEFA**. „Astfel, dacă marele nostru Ni-

colae Iorga le-a scris turcilor istoria, acum un alt român e pe cale să le revoluționeze fotbalul.” – notează cotidianul *Gazeta Sporturilor*. Un tur de campionat excelent în România a reușit să devanseze un titlu, o **Cupă** și o **Supercupă** a Portugaliei la un loc. Prin urmare, Rednic l-a depășit cu o surprinzătoare ușurință pe **Böloni**. Cel din urmă a avut ca mare rival depărtarea, care automat s-a transformat pentru mulți în uitare. În plus, unii n-au putut trece cu vederea că acesta a părăsit echipa națională într-un moment delicat.

Fotbalistul anului

După ce în 2000 a ocupat locul doi, iar în 2001 pe al treilea, de această dată Cristian Chivu nu a mai ratat prima treaptă a podiumului, devenind al 18-lea fotbalist român al anului, din istoria de 36 de ani a trofeului. Echipa națională a egalat un record negativ de peste jumătate de secol prin trei înfrângeri consecutive pe propriul teren, care a retrogradat-o pe locul 24 în clasamentul FIFA. „La loc de frunte” stă și înfrângerea cu Norvegia, care a redus considerabil șansele de acces la **Euro 2004**. Toate acestea însă nu scad din meritele câștigătorului Cristian Chivu, primul fundaș stânga care își adjudecă trofeul. Aflat

Cristian Chivu, fotbalistul român al anului trecut

mească doar cu „bronzul”, pasul său de la **Milan** la mai modesta **Atlético Madrid** fiind perceput ca unul înapoi. La mare luptă cu „Guriță” pentru poziția a treia s-a aflat **Pancu**, un atacant care și-a făcut la fel de bine datorită atât la **Rapid**, cât și la **Besiktas**, fiind vorba de un nou-intrat între primii fotbaliști ai României.

Chivu a cucerit
Amsterdamul

Jucătorul român numărul unu se află de patru ani în Olanda și este foarte recunoscutor echipei **Ajax**, despre care în nenumărate rânduri a declarat că este clubul care l-a consacrat și că amsterdamezii au avut toată încrederea în acel

Vaart, mijlocas olandez: „Chivu e cel mai bun jucător de la **Ajax**. E un căpitan extraordinar. Mi-ar plăcea să nu plece, dar, sincer, cred că la anul se va transfera. E prea bun.” **Tomas Galasek**, mijlocas ceh: „Cel mai bun apărător din Olanda.” **Wamberto**, atacant brazilian: „Chivu? Ce fotbalist!” **Andre Bergdølmo**, apărător norvegian: „E unul dintre cei mai valoroși fundași din lume la numai 22 de ani. Ar putea ajunge cel mai mare.”

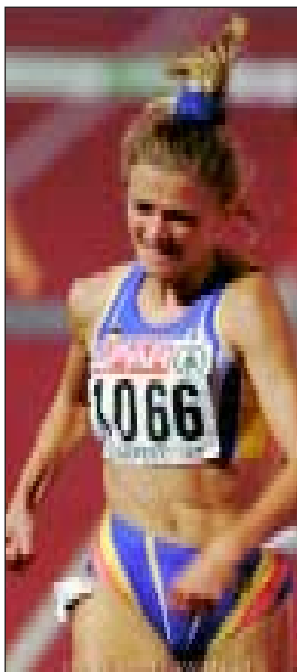
Onest și devotat, așa îl văd suporterii. Pentru cei mai duri suporterii ai lui **Ajax**, Cristi Chivu este Căpitanul. „Omul pe care îl respectăm. Un adevărat lăncier. Nu-l vom uita niciodată.” Cei mai devotați suporterii de la **Ajax** spun despre el că „E Dumnezeu nostru, joacă fotbal cu sufletul și îl adorăm. Nu e doar un angajat al clubului, pe care-l interesează numai banii. La el simți plăcerea de a juca, de a se lupta pentru coechipieri, pentru suporterii. Când **Ajax** pierde, majoritatea se retrag cu capetele plecate. Nu și el. Chivu nu are capul plecat. Vine la noi și ne aplaudă, ceea ce înseamnă enorm. Ne respectă. E străin, dar simte perfect ce se întâmplă aici. E adevăratul căpitan”. **Ștefan Crăsta**

Mircea Lucescu, cel mai bun antrenor

la al patrulea sezon la echipa **Ajax Amsterdam**, pe lângă faptul că a reușit să cucerească primul său titlu olandez, a devenit liderul acestei mari echipe, fiind unul dintre „curtații” cluburilor de elită. El s-a impus categoric la absolut toate secțiunile, locul 1 nefiind pus în cumpănă nici o clipă. Chiar dacă la echipa națională se mai lasă încă așteptat, Mutu impresionează în puternicul campionat italian, ceea ce l-a propulsat pe poziția a doua. Câștigătorul din anul trecut, **Contra**, a trebuit să se mulțu-

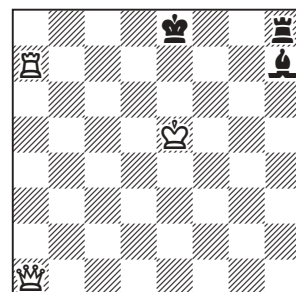
Chivu de 18 ani, pentru care au dat două milioane de dolari. De atunci Cristi a devenit căpitanul lui **Ajax**, la vârsta de numai 22 de ani și o mulțime de echipe de top ar fi dispuse să plătească „lancierilor” (**Ajax Amsterdam**) chiar și 20 de milioane de euro ca să-l știe în propriile rânduri. Cu toate acestea, fundașul român rămâne fidel echipei sale și confirmă zi de zi încrederea dobândită la antrenorul **Ronald Kuuman**. Ca dovadă a statutului său special să stea declarațiile coechipierilor săi. **Rafael van der**

Ionela Țârlea, sportiva anului

ȘAH

Kardos Tivadar

Mat în 2 mutări

- ah -

ROMÂNIA

Luni 6 ianuarie

6.00 Jurnal 6.10 Bună dimineăta, România! 9.00 Teleshopping (R) 9.30 Siesta și fiesta(R) 10.55 Repere sacre 12.30 Busu-ioc, floare aleasă 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanpremieră 13.30 Spectacolul lumii 14.00 Pro Patria 14.55 Jurnal 15.00 Cronica 16.30 Boboteaza la mărghineea Sibului! 17.00 Știri 17.05 Jurnal 17.02 Serial. Dragoste și răzbunare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanpremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Iartă-mă! 20.00 Serial. Om bogat, om sărac 21.00 Călea de mijloc 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Profesionistii 23.30 Film. Colecția ucigașă 11.0 Jurnal (R) 2.05 România 1... și strada (R) 2.10 Serial. Viața la răscruce(R)3.10 România 1... și strada 3.15 Corect 3.20 Boboteaza ...4.00 Poveste fără sfârșit (R)4.50 Tezaur folcloric (R).

Marți 7 ianuarie

6.00 Jurnal 6.10 Bună dimineăta, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Iartă-mă! (R) 10.50 Desene animate 11.15 Serial. Dragoste și răzbunare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial(R). Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanpremieră 13.30 Puncte cardinale 14.00 Vector III. 14.55 Jurnal 15.00 Cronica 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Știri 17.02 Serial. Dragoste și răzbunare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanpremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Doar iubirea 20.45 România 1... și strada 20.50 Seară bună! 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Cu ochii-n 4 23.00 Călătoria Angelei Gheorghiu în România 23.35 Film. Imi poți mulțumi mai târziu 1.30 Jurnal(R) 2.20 Avanpremieră 2.25 România 1... și strada (R) 2.30 Serial. Viața la răscruce 3.30 Puncte cadinale (R) 4.00 Vector III (R) 5.00 Seară bună! (R).

Miercuri 8 ianuarie

6.00 Jurnal 6.10 Bună dimineăta, România! 8.30 Bună dimineăta, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Profesionistii (R) 10.50 Desene animate 11.15 Serial (R). Dragoste și răzbunare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanpremieră 13.30 Oameni ca noi 14.00 Bucuriile muzicii 14.55 Jurnal 15.00 Panorama 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Avanpremieră 17.02 Serial. Dragoste și răzbunare 18.00 Jurnal 18.50 Avanpremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Doar iubirea 20.45 România 1... și strada 20.50 Seară bună! 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Nocturna artelor 23.30 Film. Un erou rătit 1.30 Jurnal (R) 2.20 Avanpremieră 2.25 România 1... și strada (R) 2.30 Serial. Viața la răscruce 3.30 Oameni ca noi (R) 4.00 Interes general (R)5.00 Seară bună! (R).

Joi 9 ianuarie

6.00 Jurnal 6.10 Bună dimineăta, România! 9.30 Teleshopping 10.00 Nocturna artelor (R) 10.50 Desene animate 11.15 Serial (R). Dragoste și răzbunare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanpremieră 13.30 Documentar 14.00 Eveniment 14.55 Jurnal 15.00 Convițuiri 15.30 Panorama 16.00 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Avanpremieră 17.02 Serial. Dragoste și răzbunare 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanpremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. O fată can povestii 20.50 România 1... și strada 20.55 Seară bună! 21.50 Tragerile Joker și Loto 22.00 Jurnalul de noapte 22.30 Interes general 23.30 Film. O blondă adevărată 1.20 Corect! (R) 1.30 Jurnal (R) 2.20 Avanpremieră 2.25 România 1... și strada (R) 2.30 Film serial. Viața la răscruce 3.30 Spectacolul lumii (R) 4.00 Drepturile omului (R) 5.00 Seară bună (R).

Vineri 10 ianuarie

6.00 Jurnal 6.10 Bună dimineăta, România ! 8.30 Reflecții rutiere 9.30 Teleshopping 10.00 Telemenciclopedia 10.50 Desene animate 11.15 Serial(R). Dragoste și răzbunare 12.05 Corect! (R) 12.15 Serial. Pasiuni 13.00 Jurnalul de prânz 13.25 Avanpremieră 13.30 Drepturile omului 14.55 Tribuna partidelor parlamentare 14.55 Jurnal 15.00 Convițuiri 16.0 Corect! 16.05 Serial. Amy 17.00 Avanpremieră 17.02 România politică 17.22 Emisiune muzicală 17.55 Desene animate 18.00 Jurnal 18.50 Avanpremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Intocarea Panterei Roz 21.10 Avanpremieră 21.15 Serial. Criminalistii 22.10 Jurnalul de noapte 22.40 Film. Conan Distrugătorul 0.30 Ora G 1.30 Jurnal (R) 2.25 Serial (R). Viața la răscruce 3.25 Corect! (R) 3.35Film (R). Intocarea Panterei Roz 5.25 Teleshopping.

Sîmbătă 11 ianuarie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Desene animate 8.00 Aventuri cu Liliputi 9.00 Auto Club 9.30 Design 10.00 Debut 50 plus 11.00 O vedetă populară 11.45 Spectacolul lumii 12.15 Istorie polemică 13.00 Jurnalul de prânz 13.20 Multumesc! 14.00 România 1... și strada 14.05 Multumesc! 15.00 Poveste fără sfârșit 16.00 Ora G 16.58 Știri 17.00 Telemenciclopedia 18.00 Jurnal 18.50 Avanpremieră 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Big Kahuna 20.50 România 1... și strada 20.55 Serial. Pasadena 21.55 Jurnal (R) 22.10 Film. Salvarea din lad 24.00 Marele jazz 1.00 Jurnal (R) 1.50 Avanpremiera 1.55 România 1... și strada (R) 2.00 Design (R) 2.30 Auto Club (R) 3.00 Debut 50 plus (R) 4.00 Istorie polemică (R) 4.45 O vedetă populară (R) 5.25 Teleshopping.

Duminică 12 ianuarie

6.00 Universal credinței 8.00 Desene animate 9.00 Tip-Top, Mini-top! 9.30 Descurcă-te singur! 10.00 Viața satului 11.00 Tezaur folcloric 12.00 Ultima ediție 13.00 Jurnalul de prânz 13.15 Avanpremieră 13.20 Siesta și fiesta 14.00 România 1... și strada 14.50 Zona publicară 15.20 Deștept și bogat 16.20 Bravo, Bravissimo! 16.58 Știri 17.00 Bravo, Bravissimo! 18.00 Jurnal 18.50 Agenda Europeană 18.55 România 1... și strada 19.00 Film. Minți periculoase 21.05 Tragerile Loto 21.15 Andreea Marin la Hollywood 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Taverna 23.45 Crime în cetatea filmului 0.45 România 1... și strada (R) 1.00 Jurnal 1.55 Avanpremieră (R)2.00 Ultima ediție (R) 3.00 Descurcă-te singur! (R)3.30 Deștept și bogat (R)4.30 Siesta ... și fiesta (R).

TVR

Luni 6 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Floarea din Grădină (R) 7.05 Tonomatul DP” (R) 8.35 Ferma (R) 9.35 Primul pas 10.30 Poesis 10.35 Cronici votive (R) 11.05 Știri 11.15 Știri 11.20 Serial. Samurailul 12.30 Veni, Video, Vici! 12.45 Desene animate 15.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.00 Insolit (R) 15.30 Eco 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Răscruți 17.05 Desene animate (R) 18.05 Serial. Familia și legea 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Documentar 20.00 Știri 20.10 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Anul Automobilistic 2002 21.45 Teatru. Rendez-vous 22.55 Știri 23.00 Film. Jocurile minții 23.45 Poesis 23.50 Documentar (R) 0.20 Documentar (R) 0.50 Serial (R). Familia și legea 1.35 Televiziunea, dragostea mea! (R) 2.30 Film (R). Fetele tatei 4.05 Serial (R). Samurailul 5.15 TVM Mesager.

Marți 7 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Arca lui Noe 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Afaceri la cheie (R) 8.30 Serial (R). Locuință pentru doi 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.20 Medalion de interpret (R) 10.50 Știri 10.55 Serial. Samurailul 11.45 Veni, Video, Vici! 12.00 Lumea lui Chiț-Chiț (R) 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.00 Toți, împreună 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Documentar 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 E dreptul tău 17.10 Desene animate 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Documentar 20.00 Știri 20.10 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Film. Intocarea lui Vodă Lăpușneanu 22.15 Remix 23.15 Știri 23.25 Poesis 23.30 Prețul succesului 24.00 Documentar (R) 0.30 Alea cu Ghimpi 1.00 Serial (R). Polițist în Brooklyn 1.50 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 2.15 Club Art (R) 2.45 Film (R). Intocarea lui Vodă Lăpușneanu 4.05 Serial (R). Samurailul 5.15 TVM Mesager.

Miercuri 8 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Arta apărării (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Afaceri la cheie (R) 8.30 Serial (R). Locuință pentru doi 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.15 Tradiții (R) 10.45 Știri 10.55 Serial. Samurailul 11.45 Veni, Video, Vici! 12.00 Prietenii lui Piticot (R) 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Toți, împreună 15.00 Atlas (R) 15.30 Documentar 16.00 Handbal. România-Belarus 17.35 Desene animate 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Pe urmele dragonului 19.30 Cavalerii legendari 20.00 Știri 20.05 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Film. Suflet zbuciumat 22.35 Maratonul speranței 23.35 Știri 23.40 Poesis 23.45 Prețul succesului 0.15 Documentar (R) 0.45 Veni, Video, Vici! (R) 1.00 Serial (R). Polițist în Brooklyn 1.45 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 2.10 E dreptul tău (R) 2.40 Film (R). Suflet zbuciumat 4.30 Serial (R). Samurailul 5.15 TVM Mesager.

Joi 9 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate (R) 7.00 Paradisul de lângă noi (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Serial (R). Locuință pentru doi 8.30 Afaceri la cheie (R) 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.15 Afaceri la cheie (R) 10.45 Știri 10.55 Serial. Samurailul 11.45 Cauza și defectul 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Siesta 15.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Documentar 16.00 Volei. Petrom Ploiești-Matador Puchov (Slovacia) 17.45 Alea cu Ghimpi 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Cronici de vacanță 20.00 Știri 20.10 Serial. Locuință pentru doi 20.45 Film. La ieșirea din ascensor, pe stânga 22.15 Din coasta Evei 23.15 Știri 23.20 Poesis 23.30 Prețul succesului 24.00 Documentar 0.30 Cronici de vacanță 1.00 Veni, Video, Vici! (R) 1.15 Serial (R). Polițist în Brooklyn 2.05 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 2.30 Călătorind prin țară (R) 3.00 Fete (R) 3.05 Film (R). La ieșirea din ascensor, pe stânga 4.30 Serial (R). Samurailul 5.15 TVM Mesager.

Vineri 10 ianuarie

6.00 Poesis 6.05 Desene animate 7.00 Eco (R) 7.30 Serial. Sabrina, vrăjitoarea adolescență 8.00 Afaceri la cheie (R) 8.30 Serial (R). Locuință pentru doi 9.00 Diminețile unui bărbat cuminte 10.10 Poesis 10.15 Puls 2002 (R) 10.45 Știri 10.55 Serial. Samurailul 11.45 Din coasta Evei (R) 12.45 Desene animate 14.00 Știri 14.05 Televiziunea, dragostea mea! 15.05 Oprirea obligatorie 15.30 Camera de gardă (R) 16.00 Serial. Zona crepusculară 16.30 Știri 16.35 Călătorind prin țară 17.05 Club Art (R) 17.35 Desene animate (R) 18.05 Serial. Polițist în Brooklyn 18.55 Poesis 19.00 Documentar 19.30 Documentar 20.00 Știri 20.05 D'ale lui Mitică 21.15 Cinematograful de artă. Lumina ochilor tăi 23.15 Știri 23.20 Film. Jocurile minții 0.50 Remix 1.50 Serial (R). Polițist în Brooklyn 2.35 Serial (R). Sabrina, vrăjitoarea adolescență 3.00 Documentar (R) 3.30 D'ale lui Mitică (R) 4.30 Serial (R). Samurailul 5.15 TVM Mesager.

Sîmbătă 11 ianuarie

6.00 Desene animate (R) 6.45 Anul automobilistic 2002 (R) 8.00 Arta apărării 8.30 Camera de gardă 9.00 Răscruți (R) 9.35 Desene animate 10.00 Lumea lui Chiț-Chiț 10.45 Serial. Mărul lui Newton 11.20 Arca lui Noe 11.50 Zestre românilor 12.25 Planeta singuratică 13.20 Tonomatul DP2 14.45 Știri 14.50 Acum este Maxima! 14.55 Fete 15.00 Atlas 15.30 Insolit 16.05 Serial. Bonanza 17.00 Știri 17.10 Serial. Tabăra din Alpi 17.45 Serial. În înaltul cerului 18.35 Serial. Stevens contra Stevens 19.10 Serial. În fața instanței 20.00 Știri 20.05 Film. Un strigăt disperat 21.45 Concert 22.40 Știri 22.50 Cinematograful de artă (R) 0.45 Serial (R). Bonanza 1.30 Serial (R). În înaltul cerului 2.15 Serial (R). În fața instanței 3.00 Serial (R). Stevens contra Stevens 3.30 Film (R). Jocurile minții 4.55 Serial (R). Mărul lui Newton 5.25 TVM Mesager.

Duminică 12 decembrie

6.00 Planeta singuratică (R) 6.55 Oprirea obligatorie (R) 7.15 Atlas (R) 7.45 Tradiții 8.15 Cronici votive 8.45 Ferma 9.40 Desene animate 10.05 Prietenii lui Piticot 10.50 Serial. Mărul lui Newton 11.25 Paradisul de lângă noi 11.55 Alea cu Ghimpi 12.10 Comedia mută 12.30 Medalion 13.00 Documentar 14.00 Club Art (R) 14.30 Știri 14.35 Acum este Maximal! 14.40 Documentar 15.40 Poesis 17.00 Știri 17.10 Serial. Tabără din Alpi 17.45 Serial. În înaltul cerului 18.35 Serial. Stevens contra Stevens 19.05 Serial. În fața instanței 20.00 Știri 20.05 Film. Danul 21.45 Film. Jocurile minții 23.15 Știri 23.25 Documentar (R) 0.20 Documentar (R) 1.15 Serial (R). În înaltul cerului 2.00 Serial (R). Stevens contra Stevens 2.30 Serial (R). În fața instanței 3.20 Film (R). Un strigăt disperat 4.55 Serial (R). Mărul lui Newton 5.25 TVM Mesager.

ÎN LIMBA MATERNĂ

emisiune radiofonică în limba română

6 IANUARIE, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere.

7 IANUARIE, MARȚI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.10: „Istoria poporului român” de Neagu Djuvara 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

8 IANUARIE, MIERCURI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanpremiera „Ecranul nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

9 IANUARIE, JOI (redactor: Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: „Cuvinte potrivite” – emisiune dialog de cultivare a limbii române 11.15: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: Nota săptămânii de Edda Ilyés 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

10 IANUARIE, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.50: Revista presei „Foaia românească” 11.55: Avanpremiera „Ecranul nostru” 11.00: Magazinul „Lumea femeilor” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere.

11 IANUARIE, SÎMBĂȚĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunării baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe undele Europei” – magazin radiofonic euroregional 15.58: Încheiere.

12 IANUARIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuii din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă ortodoxă 15.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

8 ianuarie 2003 (m1 ora 14.25)

Reluare: 11 ianuarie 2003 (m2 ora 11.10)

Programul prevăzut pentru săptămîna viitoare:

Următoarea ediție a Ecranului nostru va relata despre expoziția a trei tineri artiști români, deschisă recent la Budapesta, despre sărbătorirea Crăciunului la Săcal și despre acordarea distincției „Pentru Românii din Ungaria”, care în 2002 i-a fost conferită de către AȚRU Echipei de Păstrare a Tradițiilor din Bedeu.

Realizator: **Aurel Becan**

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 17.00-19.00, pe frecvența TVR2

Luni, 6 ianuarie 2003

16.30–17.00 Emisiune specială de divertisment 17.00–18.00 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Marți, 7 ianuarie 2003

16.30–17.00 Banatica (emisiune în limba germană) 17.00–18.00 Dilemenele culturii 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Miercuri, 8 ianuarie 2003

16.30–17.00 Banatica (emisiune în limba maghiară) 17.00–17.30 Rural XXI 17.30–18.00 Pe drumul Banatului 18.00–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Joi, 9 ianuarie 2003

16.30–17.40 Transmisie sportivă – fotbal 17.40–18.00 Muzică populară 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Vineri, 10 ianuarie 2003

16.30–17.30 Clubul de vineri 17.30–18.00 Pe fază 18.00–18.45 Preluare Jurnal Canal România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Sîmbătă, 11 ianuarie 2003

16.30–17.00 Muzica Viva 17.00–18.00 În prelungiri 18.00–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Știri regionale.

Duminică, 12 ianuarie 2003

16.30–17.00 Românii de lângă noi 17.00–18.30 Interviu cu... 16.55–18.45 Preluare Jurnal de pe Canalul România 1 18.45–19.00 Muzică ușoară.

Sponsorul nostru

Emisiunea în limba română

24 de ore din 24 pe 756 kHz

Internet: www.rri.ro
e-mail: ro@rri.ro

Tel./fax: 00401-3142118

UMOR

La examen

Fiul unui hoț se întoarce de la examenul de bacalaureat.

– Ce ai făcut, băiete?

– Tată, stai liniștit, m-au interogată ore în șir, dar nu le-am spus nimic.

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax.: 59-427372
E-mail: inbox@rve.net

– muzică – știri locale și BBC – emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultăți RVE non stop și pe Internet la:
<http://www.rve.net>

TRANS WORLD RADIO – ROMÂNIA
(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)
AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15–21.45

SW 31 și 49 m – vineri: 18.30–18.45 – sîmbătă: 18.00–18.45 – duminică: 18.30–18.45

Șezătoare și dans modern pe aceeași scenă

La Micherechi există un obicei de Crăciun, pe care îl practică sătenii în fiecare an. Școala generală organizează o serbare, în cadrul căreia copiii, cu câteva zile înainte de Crăciun, se prezintă publicului cu un program variat de sărbătoare.

Greta Ruja și Evelin Iuhas, clasa 6:

– Împreună cu fete și băieți din cursul superior vom prezenta șezătoarea tradițională din trecut. Programul nostru va cuprinde cântece și strigături, o poezie și dansuri populare

Așa s-a întâmplat și în seara de 22 decembrie 2002. Casa de cultură a fost arhiplină. Părinți, bunici, rude, frați mici și mari, și întregul public a așteptat programul, care a fost prezentat de către copiii „noștri”. Serbarea a cuprins poezii, cântece, dansuri populare și moderne, povești, șezătoare, urări de Anul Nou. Au fost prezentate aici obiceiuri, de la cucuțat până la coregrafie de aerobic și până la Big Brother, de toate.

Toate clipele au fost ale copiilor, și toată atmosfera prevestea Crăciunul. Spectatorii s-au simțit bine, a fost o distracție plăcută! Într-o mică pauză a programului am stat de vorbă cu câteva dintre „personajele principale”.

din Micherechi. Ne pregătim cam de două săptămâni, sub îndrumarea profesoarei *Anamaria Dulău Cozma*. Ne place pe scenă și nu avem emoții!

Tiberiu Petrușan, clasa a 5/a:

– Eu o să cânt la sintetizator o compoziție de Mozart. Fiind și elev la școala de muzică, sunt obișnuit cu o astfel de participare, îmi place să stau în fața publicului. Cu toții am așteptat această seară! Sper că o să avem parte de un program bine reușit.

Emese Sava, clasa a 5/b:

– În anii trecuți, toate clasele s-au pregătit separat pentru această serbare. În acest an s-a întâmplat altcumva, din clasa noastră nu toți au participat. Eu am cântat în corul școlii, fiind

pregătiți de profesorul *Gheorghe Pătaș*. N-am avut emoții. Am cântat colinde românești și ungurești, diferite cântece de Crăciun și de iarnă. Îmi pare bine că școala noastră organizează o astfel de sărbătoare de iarnă, la care vin și părinții noștri să ne vadă programul.

Nora Mihuț și Noemi Roșu, clasa a 2-a:

– Am așteptat această seară, dar acum așteptăm să terminăm cu programul, să trecem de aceste emoții. Toți suntem îmbrăcați în haine tradiționale, cu cojoace, băieții cu cușmă... O să prezentăm urări de Anul Nou. Fiecare avem de spus câte o poezioară, o urare și o să colindăm împreună.

Norbert Hodojo, Elena Ruja, clasa a 5/a:

– Ilenuța o să cânte la fluier, iar eu la sintetizator compoziția cu titlul „O noapte de Crăciun”. Ne-am pregătit singuri încă de la

sfârșitul lunii noiembrie, și am așteptat mult acest eveniment. Ne place să urmărim programul colegilor și ne pare bine că avem o astfel de serbare. Sperăm că vom avea succes!

Aida Bondar, clasa a 6-a:

– Eu sunt deosebit de norocoasă că particip în mai multe scenete. Încă la început am dansat cu colegii dansuri moderne, o să cânt în cor, o să dansez în echipa de dansuri populare, o să particip la șezătoare și cu fetele din clasă o să interpretăm un dans Big Brother. Acest dans l-am pregătit noi singuri. Am exersat foarte mult, ca să reușesc. Mama unei colega ne-a împletit câte o căciulă pentru fiecare, pe care scrie inițialele: BB. Îmi pare bine de această sărbătoare care este foarte distractivă. Acum putem ară-

ta ce știm atât părinților, cât și publicului. Sper că toți sunt mândri de noi.

Nandor Cozma, clasa a 8-a:

– Particip la șezătoare, dar și în echipa de dansuri populare. Ne-am pregătit cu dansuri tradiționale din Micherechi. Am exersat mult, în primul rând cu *Zoltan Patyi*, iar în absența lui, cu alții dansatori. Îmi place că în acest an am participat împreună cu colegii mai mici. Ne-am cunoscut mai bine și ne-am împrietenit unii cu alții. Despre acest program de Crăciun am experiențe bune, în fiecare an este o sărbătoare de neuitat. Cred că mai ales pentru noi, cei din clasa a 8-a este important să lășăm impresii bune în urma noastră. Trebuie să arătăm părinților, spectatorilor cât și cum ne-am dezvoltat.

Text: T. Cefan Foto: A. Papp

